

یاسای هه ئێبژاردنی پهرتهمانی کوردستان - عێراق ^(۱)

ژماره (۱) ی سائی ۱۹۹۲ هه گهه له هه مواری کردنه کانی ^(۲)

له بهر پێداویستی بهرژوهندی گهه ئی کوردستان عێراق، سه رکردایهتی سیاسی بهرهی کوردستان عێراق نه م
یاسایه ی خوارهوی ده رکرد:

یاسای ژماره (۱) ی سائی ۱۹۹۲

یاسای پهرتهمانی کوردستان - عێراق

دهروازی یه که م

پیکهاته ی نه نجومه ن

ماده ی یه که م:

پهرتهمانی کوردستان - عێراق له سه دو یازده نه ندام پیکدیته. ^(۳)

^۱ - نه و ماده یه هه مواری که به پێی ماده ی (۱) ی نه یاسای ژماره (۴۷) بۆ سائی ۲۰۰۴ یاسای هه مواری کردنی سێیه م بۆ یاسای هه ئێبژاردنی پهرتهمانی کوردستان - عێراق ژماره (۱) بۆ سائی ۱۹۹۲.

^۲ - نه و ماده یه هه مواری که به پێی ماده ی (۱) ی نه یاسای ژماره (۴۷) بۆ سائی ۲۰۰۴ یاسای هه مواری کردنی سێیه م بۆ یاسای هه ئێبژاردنی پهرتهمانی کوردستان - عێراق ژماره (۱) بۆ سائی ۱۹۹۲.

^۳ - نه و ماده یه هه مواری که به پێی ماده ی (۱) ی نه یاسای ژماره (۴۷) بۆ سائی ۲۰۰۴ یاسای هه مواری کردنی سێیه م بۆ یاسای هه ئێبژاردنی پهرتهمانی کوردستان - عێراق ژماره (۱) بۆ سائی ۱۹۹۲.

ماددهی دووهم:

. هه ئبژاردنه کان به دهنگدانی نهینی راسته و خو به پپی سیستمی لیستی کراوهی سنوردار نه نجام دهدریت .

ماددهی سی:

ئه ندامی په رله مان ده بیته نوینه ری گه لی کوردستان _ عیراق.

ماددهی چوارهم: (٤)

١- ناشی ئه ندامیتی په رله مان و فرمانه ریبه تی گشتی به یه که وه کو بکری نه وه، هه ر فرمانه ریبه تی گشتی که بووه ئه ندام له رۆژی سویند خواردنیه وه له به رده م په رله مان به وازهینه ر له فرمانه که ی داده نری و پپوسته له سه ری سکر تاریه تی په رله مان ئاگادار بکاته وه له هه ئو یستی خو ی به رام به ر وه زیفه که ی.

٢- ناشی ئه ندامیتی په رله مان و ئه ندامیتی ئه نجومه نیکی هه ئبژاردی سه ر به داموده زگا کانی حکومه تی هه ری به یه که وه کو بکری ته وه، پپوسته له سه ر ئه ندام، له ماوه ی هه شت رۆژدا، له رۆژی راگه یاندنی ئه نجامی هه ئبژاردنه که وه یه کی له دوو ئه نجومه نه که هه ئبژیری، ئه گه ر ئه وه نه کات، ئه وه به هه ئبژیری ئه ندامیتی ئه م په رله مانه داده نریت و په رله مان ئاگادار ده کات.

ماددهی پینجه م: (٥)

هه موو ئه ندامانی په رله مان خو یان ته رخاندنه کن و، موماره سه ی ئه رک و فرمانی حزبی و سه ندیکا و ریگخراوه جه ماوه ریبه کان به موماره سه ی کاری وه زیفی و سه نعتکاری و پیشه یی دانانریت و، له گه ل مه به ستی ئه م یاسایه دا پیچه وانه نییه .

دهروازی دووهم

*٤: ئه و مادده یه به مادده ی (یه که می) یاسای ژماره (١٥) سالی ٢٠١٣ یاسای حه وته می هه موار کردنی یاسای ژماره (١) هه موارکراوه

- ٤ به مادده ی یه که می یاسای ژماره (٥) ی سالی ١٩٩٨ (یاسای هه موار کردنی دووهم) هه موارکراو، له رۆژنامه ی په رله مان ژماره (٣٧) رۆژی ١٥/٨/١٩٩٨ بلاوکرایه وه، له رۆژی ده رچواندنیه وه له ٢٩/٤/٢٠٠٩ دا به جیبه جیکراو دانرا .

٥ - به مادده ی چواره می یاسای ژماره (٥) ی سالی ١٩٩٨ (یاسای هه موار کردنی دووهم) هه موارکراو، له رۆژنامه ی په رله مان ژماره (٣٧) ی ١٥/٨/١٩٩٨ دا بلاوکرایه وه، له رۆژی ده رچواندنیه وه له ٢٩/٤/١٩٩٨ دا به جیبه جیکراو دانرا .

بهشی یه کهم

دهسته کانی هه ئېژاردن

ماددهی شه شه م^(٦)

به یاسایه ک، دهسته یه کی بالای سهر به خو پیکده هیئریت بو سهر په رشتی هه ئېژاردنه کان و به ریوه بردنی کاره کانی هه ئېژاردن له ههریمی کوردستانی عیراقدا، خشته ی دهنگدهران ناماده دکات، مه رکه زه کانی هه ئېژاردن له ههریمدا دهستنی شانده دکات، رینمای پیویست بو ئاسانکردنی رهوشی هه ئېژاردنه کان ده رده دکات، سه روک و نه نداهه کانی ئیژنه گه ئی ناوه نده کانی ناوزه دکات.

ماددهی (شه شه م) دووباره^(٧)

یه کهم: کو مسیونئی بالای سهر به خوئی هه ئېژاردنه کان ده چیتته جیگه ی دهسته ی بالای هه ئېژاردنه کانی پهرله مانی کوردستان— عیراق که نه م یاسایه دا هاتوو ه بو سهر په رشتی کردنی هه ئېژاردنه کانی پهرله مان و به ریوه بردنی به پیی حوکمه کانی برگه ی (٤) ی مادده ی (٢) ی یاسای کو مسیونئی بالای سهر به خوئی هه ئېژاردنه کانی ژماره (١١) ی سالی ٢٠٠٧، تاوه کو پیکه یئانی دهسته ی بالای سهر به خوئی هه ئېژاردن و را پرسی له کوردستان— عیراقدا .

دووه م: کو مسیونئی بالای سهر به خوئی هه ئېژاردنه کان، بو ی هه یه په یروه و رینماییه تاییه ته کانی خوئی به سهر هه ئېژاردنه کانی پهرله مانی کوردستان _ عیراق په یروه بکات به جوړیک که نه گه ل حوکمه کانی نه م یاسایه دا پیچه وانه نه بن.

سییه م: کو مسیونئی بالای سهر به خوئی هه ئېژاردنه کان، سه یرکردنی نه و نا کوکی و ناره زاییانه ده گریته نه ستو که نه میانه ی ناماده کردن و جیبه جیکردنی ریکاره کانی هه ئېژاردنه کاندای رووده دن.

چوارم: دهسته یه کی دادوه ری له دادگای پیدا چوونه وه ی ههریمی کوردستان _ عیراق ، له سی دادوه ری ناتهرخان (غیر متفرغین) پیک ده هیئریت بو سه یر کردنی نه و تانوتانه ی که نه لایه ن دهسته ی هه ئېژاردنه کان یان له لایه ن تاکه که ی

^٦ - به مادده ی دووه م له یاسای ژماره (٤٧) ی سالی ٢٠٠٤ (یاسای هه موارکردنی سییه م) هه موارکراوه، له ره ژئنامه ی فه رمی ژماره (٥٣) ی ١٩/١٢/٢٠٠٤ دا بلاو کرایه وه.

^٧ - برگه ی یه که می مادده ی (٧) به پیی دهقی مادده ی (دووه م) له یاسای ژماره (١٥) سالی ٢٠١٣ هه موارکراوه. مادده ی شه شه می دووباره کراوه له یاساکه دا، به پیی مادده ی حه وته می یاسای هه موارکردنی چوارم (یاسای ژماره ٢٩ ی سالی ٢٠٠٩ له ٢٥/٣/٢٠٠٩ دا زیاد کراوه).

خەلك يان قەوارەكان زەرەمەندەكانەو بۇ دەئىردىت و تانەيان ئە برىارەكانى كۆمىيۇن داو، برىارەكانىشى
بىنرەبن.

ماددەى جەوتەم^(۸)

دەستەى بالەى سەربەخۇ كە سەربەرشتى ھەئىزاردنەكانى پەرلەمانى كوردستان _ عىراق دەكات، بۇى ھەيە،
چۆنىتى و شىۋازى سەربەرشتى ھەئىزاردنەكان ئە يەكە كارگىرپىيەكان و پىكھىنەنى لىژنەكان ئەناوئەكانى
ھەئىزاردن دىارىيەكات.

ماددەى ھەشتەم

لىژنەى مەركەزى ھەئىزاردن، بەسەرۋكايەتى دادوهرىك يان جىگرى داواكارى گشتى يان ياساناسىك، نوئىنەرىك ئە
ھەر لىستى ئە لىستەكانى ھەئىزاردن پىكدىت.

بەشى دووھم

ناوچەكانى ھەئىزاردن

ماددەى نۆيەم^(۹)

ھەرىمى كوردستانى عىراق بەيەك ناوچەى دەنگدان دادەنرىت، دابەشەكرىت بەسەر چەند مەركەزىكى دەنگدانا.

ماددەى دەيەم^(۱۰)

ئىلغاكرائو

ماددەى يانزەھەم

دەنگدانى تەواوكرە بۇ ئەندامىتى پەرلەمان بەپى ئەو پەرنسىپانەى كە دەقەكانىان ئەم ياسايەدا ھاتوون ئە
ھەموو بەشەكانى عىراق داوى ئەمانى كۆسپ و تەگەرە دەكرىت كە ئىستا ناتوانرى ھەئىزاردنىان تىابكرىت .

^۸ - بەماددەى سىيەم ئەياساى ژمارە (۴۷) ى سائى ۲۰۰۴ (ياساى ھەمواركردى سىيەم) ھەمواركر.

^۹ - بەماددەى چوارەمى ياساى ژمارە (۴۷) ى سائى ۲۰۰۴ (ياساى ھەمواركردى سىيەم و ياساى ژمارە (۱) ى سائى ۱۹۹۲) ھەمواركر.

^{۱۰} - بەماددەى پىنچەم ياساى ژمارە (۴۷) ى سائى ۲۰۰۴ (ياساى ھەمواركردى سىيەم) ئىلغاكر.

بەشى سېيەم كاتى ھەئبژاردنەكان

ماددەى دوانزەھەم^(۱۱)

وادەى دەنگدان، بەبپىارى سەرۆكى ھەرىم ئە ماوەى پانزە رۆژدا ئە بەروارى كۆتايى ماوەى پەرلەمان، يان بە دەرچوونى بپىارى پەرلەمان بە ھەئوشاندنەوى خۆى، دياردەكرىت، بەر ئەوادەى ديارىكراویش بە ماوەىيەك كە ئە يەك مانگ كەمتر نەبىت، ئە دەزگاكانى راگەياندنەوى بەسەر ھاوالاتياندا بلاودەكرىتەوى (چارەدرىت).

ماددەى سيانزەھەم^(۱۲)

دەنگدان ئە ھەموو لايەكى كوردستان—عيراقدا ئە يەك رۆژدا دەبىت.

ماددەى چواردەھەم^(۱۳)

ئىلغا كراو

بەشى چوارەم

تۆمارى دەنگدەران

ماددەى پانزەھەم^(۱۴)

بۆ ھەرىمى كوردستان، خستە بەناوى دەنگدەران بۆ دەنگدان، بەپىي مەركەزەكانى ھەئبژاردن نامادە دەكرىن و بەپىي رىزبەندى پىتە ئە بەدەيبەكان رىكدەخرىن كە پىشەو ناونىشان و بەروار و جىگەى ئەداىكبوونىان تىا تۆماركراو. ئەگەر ئە توانادا نەبوو ئەو بەكرى، ئەو كاتە دەستەى بالا بۆى ھەيە رىگەيەكى ترى ئە بارتر بۆ وەدەيبەنانى مەبەستى پىويست ديارىيكات.

^{۱۱} - بە ماددەى شەشم ئە ياساى ژمارە (۴۷) سالى (۲۰۰۴) ياساى ھەمواركردنى سېيەم (ھەمواركرا).

^{۱۲} - بە ماددەى دوومى ياساى ژمارە (۲) سالى ۲۰۰۹ ئە ۲۰۰۹/۳/۱۵ ياساى ھەمواركردنى چوارەم (ئىلغاكرا).

^{۱۳} - ماددەى (۱۴) ئىلغاكرا بە پىي ماددەى (۲) ئە ياساى ژمارە (۲) سالى ۲۰۰۹ ياساى ھەمواركردنى چوارەم بۆ ياساى ھەئبژاردنى پەرلەمانى كوردستانى—عيراق ژمارە (۱) سالى ۲۰۰۹.

^{۱۴} - بە ماددەى ھوتەمى ياساى ژمارە (۴۷) سالى (۲۰۰۴) ياساى ھەمواركردنى سېيەم (ھەمواركرا).

ماددهی پانزدهم دووباره^(۱۵)

دهسته‌واژه‌ی توُماری دهنگدهران جیگای دهسته‌واژه‌ی (خشته‌ی دهنگدهران) دهگریته‌وه له ههرجیگایه‌کی ئەم یاسایه‌دا

هات بیټ.

ماددهی شانزدهم^(۱۶)

دهسته‌ی بالا به لانی کهم (۱۵) روژ پیش ماوه‌ی دیاریکراوی دهنگدان، توُماره‌کان به‌سه‌ر مه‌رکه‌زه‌کانی دهنگداندان، له ههریم دا دابه‌ش دهکات بو ئه‌وه‌ی له تابلوی تاییه‌ت به‌م مه‌به‌سته به هاوڵاتیانی رابگه‌یه‌نی به مه‌رجی به موری دهسته‌ی بالا مۆبکرین و، به‌رواری راگه‌یاننده‌کەشی له‌سه‌ر بنووسریت، له‌گه‌ل ره‌چاوکردنی ئه‌وه‌ی له‌مادده‌ی پانزده‌مه‌دا هاتوه.

ماددهی چه‌قده‌هم

ئەم مادده هه‌ئوشیندرايه‌و به پێی ده‌قی مادده‌ی سێهه‌م له یاسای ژماره‌(۱۵) ی سالی ۲۰۱۳ یاسای چه‌وته‌م هه‌موارکردنی یاسای ژماره‌(۱) ی سالی ۱۹۹۲.

مادده‌ی هه‌ژده‌هم^(۱۷)

- هه‌رکه‌سی مه‌رجه‌کانی دهنگدانی تیدا فه‌راهه‌م بیټ و، ناوه‌که‌ی له خشته‌ی دهنگدهراندا له بیرکراویت بو‌ی هه‌یه داوا بکات ناووس بکری، هه‌ر دهنگده‌ریکیش بو‌ی هه‌یه داوا‌ی ناووسکردنی هه‌ر هاوڵاتییه‌ک بکات که به‌ناره‌وا ناوی پشتگوی خرابی، یان داوا‌ی کوژانه‌وه‌ی ناوی هه‌ر هاوڵاتییه‌ک بکات له خشته‌ی دهنگدهراندا به‌ناره‌وا ناوی نوسرابی، ئەمانه‌ش له ماوه‌ی ده‌ روژدا ده‌بی له روژی راگه‌یانندی خشته‌کانی دهنگدهرانه‌وه.
- داواکارییه‌که پیشکەش به‌ دهسته‌ی بالا ده‌کری، ده‌بی رای لیژنه‌ی مه‌رکه‌زی دهنگدانی په‌یوه‌ندیاری له‌گه‌ل بیټ. دهسته‌ی بالا، له‌ماوه‌ی سی روژ زیاتر نه‌بی، له روژی پیکه‌شکردنی داواکه‌وه، یه‌کلایی ده‌کاته‌وه.

به‌شی پینجه‌م

مه‌رجه‌کانی دهنگده‌رو پالیئوراو

^{۱۵} - مادده‌ی پانزده‌مه‌ (دووباره) به پێی مادده‌ی نۆیه‌می یاساکه (یاسای هه‌موارکردنی چواره‌م) ژماره‌(۲) ی سالی ۲۰۰۹، زیادکرا.

^{۱۶} - به‌ مادده‌ی هه‌شته‌می یاسای ژماره‌(۴۷) ی سالی ۲۰۰۴ (یاسای هه‌موارکردنی سێهه‌م) هه‌موارکرا.

^{۱۷} - برگه‌ی (۲) ئەم مادده‌یه، به پێی مادده‌ی نۆیه‌می یاسای ژماره‌(۴۷) ی سالی (۲۰۰۴) (یاسای هه‌موارکردنی سێهه‌م) هه‌موارکرا. هه‌موارکردنی چواره‌می یاسای ژماره‌(۲) ی سالی ۲۰۰۹ له ۲۰۰۹/۳/۲۵) هه‌موارکرا.

ماددهی نۆزدهههم

هەر هاوڵاتییهکی کوردستان-عیراق، چ نیڕ، چ می، بۆ ههیه بیهته دهنگدهر یان پالیئوراو نهگهڕ نهو مهرجانهی تیدا فهراهه مبهیت که به دهق لهم یاسایه دا هاتوون.

ماددهی بیستههم

مه رجه دهنگدهر له هاوڵاتیانی کوردستان-عیراق بی، هه ژده سالی ته واو کرد بیته.

ماددهی بیست و یهك^(۱۸)

پیوسته پالیئوراو بو نه ندامیتهی په رله مان لهم مه رجانهی خواره وهی فه راهه م بیته:

۱- له هاوڵاتیانی کوردستان - عیراق بیته و، لیی نیشه جی بیته.

۲- ته واو و شیواو بیته که یشته بیته ته مه نی بیست و پینج سال.

۳- به چاکی خویندن و نوسین بزانیته.

۴- به جوړه جه ریمه یهك حوکمی سجن نه درابی که له رهوشته و نادابی گشته و دهسپاکی لایدابیهته.

۵- به جه ریمه ی کوشتنی دهسه نهقه ست و دزی حوکمی سجن نه درابی.

۶- به شداری نه نجامدانی نهو تاوانانهی نهو جه ریمانه دا به شداری نه کردبی که دهسه لاتی سه رکوتکاری له

کوردستان دا پلانی بو دانابی یان نه نجامی دابی.

بهشی شه شهه م

خو پالاوتن

ماددهی بیست و دووهم^(۱۹)

۱. ههر کیانیکی سیاسی له ههریمی کوردستان- عیراق دا بوی ههیه، لیستیکی تاییهته به ناوی پالیئوراوهکانی خوئی

له سه ر ئاستی کوردستان عیراق پیشکه شبکه که ریژه یهك ئافرهتی تیدابیهته له (۳۰٪) که متر نه بیته و، ناوی

پالیئوراوهکانیش به شیوه یهك ریز به ند کرابن که نواندنی ریژه ی ناوی براوی ئافرهتان له په رله ماندا

دهسته به ربکات، به مه رچی ژماره ی پالیئوراوهکان له ههر لیستیکی هه ئبژاردندا له (۳) پالیئوراوه که متر نه بن.

^{۱۸} - برگی (۲) هه موارکرا به پینی ماددهی (۲) له یاسای ژماره (۲) سالی ۲۰۰۹ هه موارکردنی چواره م بو یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان- عیراق ژماره (۱) بو سالی ۱۹۹۲.

^{۱۹} - برگی (۲) ی نه م ماددهیه، به پینی ماددهی هه شته می یاسای (هه موارکردنی چواره می یاساکه) هه موارکرا، به پینی (یاسای ژماره (۲) ی سالی ۲۰۰۹ له ۲۰۰۹/۳/۲۵). برگی (۱) به پینی ماددهی دهیه م له یاسای ژماره (۴۷) ی سالی ۲۰۰۴ (یاسای هه موارکردنی سییه م) یاسای ژماره (۱) ی سالی ۲۰۰۹ له ۲۰۰۹/۳/۲۵ دا به م شیوه یه ی ئیهات. به ماددهی یه که م له یاسای ژماره (۵) ی سالی ۲۰۰۹ له ۲۰۰۹/۵/۱۳ دا یاسای هه موارکردنی سییه م) هه موارکرا.

۲. لیستی پالیئوراوهکان له ماوهی (۱۵) رۆژ له بهرواری راگه یاندنی وادهی هه ئبژاردن پيشكەش به سه روکایه تی دهستهی بالا دهکریت و هه موو به نگه نامه یه کی پيوه ده لکینری که له ماددهی بیست و یه که مدا داواکراون.

ماددهی بیست و سێ^(۲۰)

۱۱- دهستهی بالا له ماوهی بیست و چوار کاژیر له پيشكەشکردنی داواکاریهکان سه یریان دهکات و یه کلایان دهکاتهوه، بریارهکەشی له ماوهی دوو رۆژدا به داواکاری پالاوتنهکه و به نوینهری لیستی په یوه ندیدار رادهگه یه نی.

۲- داواکاری پالاوتنهکه بۆ هه یه له ماوهی دوو رۆژدا له میژووی پیراگه یاندنه که یه وه، له به رده می دادگای پیداچوونه وهی هه ری می کوردستاندا تانه له بریاره که ی دهستهی بالا بدات.

۳- دادگای پیداچوونه وهی هه ری می کوردستان، له ماوهی دوو رۆژدا بریاری بنر له سه ر تانه ئیدانه که دردهکات.

۴- په یوه ندیدارهکان، له رۆژی راگه یاندنی بریارهکان له تابلوی راگه یاندنی نه و لایه نه ی در یچواندوون، به پیراگه یه نراو داده نرین.

۵- دهستهی بالا، له ریگای جوړ به جوړی راگه یاندنه وه، لیستهکانی پالیئوراوان رادهگه یه نی، له تابلوی راگه یاندنی هه ر مه رکه زیکی هه ئبژاردندا، له ناوچه ی هه ئبژاردنه که دا، لانی که م پيش دوانزه رۆژ له واده ی دهنگدان هه ئده واسرین.

به شی حه وته م

پر وپاگه نده ی هه ئبژاردن

ماددهی بیست و چوار^(۲۱)

پر وپاگه نده ی هه ئبژاردن، له سنوری یاسا و سیستمی گشتی و ئادابدا ئازاده، به مه رجی دهستهی بالای هه ئبژاردنهکان پرهنسیپی هه ئی یه کسان بۆ هه موو لیستهکانی کیپرکی زامن بکات.

ماددهی بیست و پینج^(۲۲)

یه که م: پر وپاگه نده ی هه ئبژاردن، رۆژیک پاش راگه یاندنی لیستی پالیئوراوهکان دهستیپیدهکات، بهر له (۴۸) سهعات له دهستیپکردنی دهنگدانه وه دههستی.

^{۲۰} - برکە ی (۲۰۲) ئەم ماددە یە ، بە ماددە ی یازدە یە می یاسای ژمارە (۴) ی سالی ۲۰۰۴ (یاسای هه موارکردنی سینیهم هه موارکران).

^{۲۱} - په ماددە ی دوازده یە م له یاسای ژمارە (۴۷) ی سالی ۲۰۰۴ (یاسای هه موارکردنی سینیهم) هه موارکرا .

^{۲۲} - به ماددە ی دووم له یاسای ژمارە (۵) ی سالی ۲۰۰۹ له ۲۰۰۹/۵/۱۳ (یاسای هه موارکردنی پینجهم) نیلغاکراو، ئەو ماددە یە ی سه ره وه جیگه ی گرتە وه .

دووم: كۆمسيۇن، بە دريژايى ماوهى ريگه پيڭداۋى پروپاگەندەى ھەئېژاردن، ئەو جيگايانە دەستنيشاندهكات كه ريگهى پروپاگەندەى ھەئېژاردنيان تيڭدا قەدەغەيە، ريكلامى دەنگداننيان تيڭدا ناكريٲ.

سېيەم: پېويستە لەسەر ھەموو كەيانە سياسيەكان كه ئە ھەئېژاردندا بەشداردەبن، ريكلامەكانى دەنگدان پاكبەنەو، بە پيى رينمايەكان كه كۆمسيۇن دەريدەكات.

چوارەم:

۱. بيناي وەزارەتەكان و، دائيرەكانى ھەريم و ھەموو جيگاكاني كار و فرمان، قەدەغەيە بۇ كاري حيزبى و ريكلامى ھەئېژاردن.

۲. نابى فەرمانبەرانى دائيرەكانى ھەريم، دەسەلاتەكانى خوجيى (المحليه)، پيگەى وەزيفە، يان داھاتى ھەريم، يان ئامراز و دەزگاكاني ھەريم بۇ بەرژەوئەندى خويان، يان بۇ ھەر پائىوراويك. بە ھيژەكانى ئاسايشى ناوخۇ، سەربازيشەو، بۇ ھەئېژاردن يان بۇ كارکردنە سەر دەنگدەران بەكاربېنن.

پېنچەم:

۱. ھيچ پائىوراويك، ناشى، نەخوى يا بەھوى كەسيكى ترەو، ئە رۇژى دەنگداندا، بەرنامەى كار يان بلاوكراو، يان پليٲى دەنگدان، يان ھەر شتيكى تر بلاوبكاتەو.

۲. ناشى ھيچ كارمەنديكى دائيرەكانى ھەريم، يان ئەندامانى دەسەلاتەكانى خوجيى (المحلى)، ئە رۇژى دەنگداندا، بەرنامەى كار، بە خوى يان بە ھوى كەسى ترەو بلاوبكاتەو.

۳. ناشى بە ناوى پائىوراويكەو كە ئە كەشفى پائىوراوكاندا ناوى تۆمارنەكراو، ريكلام دابنرى، يان بەرنامەى كار بلاوبكريٲتەو، يان بلاوكراو و پليٲ دابەشكريٲ.

شەشەم: قەدەغەيە، پائىوراوكان، ھەر ريكلامىكى ھەئېژاردن بكنە كه دەنگدەران ھەئېخەئەتيني يان گزيبان ليبيكات، يان شيوازي بريندارکردنى ھەستى تيڭدابيٲ، يان جوينداني تيڭدابيٲ.

حەوتەم: قەدەغەيە، ئە مولىك و مالى گشتى، يان ئە بوجەى وەزارەتەكان، يان ئە مولىك و مالى ئەوقاف يان ئە مولىك و مالى پشتگيرى دەرەكى ھيچ شتيك خەرجبكريٲ.

ھەشتەم: قەدەغەيە، ھەرحزبىك يان گروپىك، يان ريكخراويك، يان كەيانىك (پيگەتەيەك)، يان ھەر لايەنيك، يان ھەر كەسيك، ھەر شيوازيكى فشار يان ترساند، يان بەكافرکردن، يان بە خانينکردن بە كاربھينيٲ.

بەشى ھەشتەم

دهنگدان

ماددهی بیست و شش

سه‌روکی لیژنه‌ی مهرکه‌زی هه‌ئبژاردن و نه‌ندامه‌کانیشی، دادوه‌رو جیگری داواکاری گشتی نه‌بی- نه‌م سوینده‌ی خواره‌وه پیش ده‌ستکردن به‌ئهرکه‌کانیان، نه‌ به‌رده‌م لیژنه‌ی ناوچه‌که‌دا ده‌خون:

< به‌خوای گه‌وره سویند ده‌خوم، که‌کاره‌که‌م به‌راستی و نه‌مینی و بی‌لایه‌نیه‌وه جیبه‌جیبه‌که‌م >

ماددهی بیست و هه‌وت

ده‌سته‌ی بالا رینمایی ده‌رده‌چوینی، به‌پیی نه‌و رینماییه‌ شیوه و قه‌باره‌ی سندوقه‌کانی هه‌ئبژاردن، شیوازی داخستن و کردنه‌وه‌یان دیاریده‌کات.

ماددهی بیست و هه‌شت

ده‌سته‌ی بالا پلیته‌کانی هه‌ئبژاردن چا‌پده‌کات و سندوقه‌کانیان ناماده‌ده‌کات.

ماددهی بیست و نۆیه‌م (۲۲*)

یه‌که‌م: نه‌ دوا‌ی دنیا‌بوون نه‌ لی‌هاته‌یی ده‌نگ‌ده‌ر، نه‌وه‌ی هه‌ئگری ره‌گه‌زنامه‌ی عیراقیه، پسووله‌ی ده‌نگدانی راده‌ست ده‌کریت و ناوی نیشانه‌ ده‌کریت و بو‌پیگه‌ی دیاریکراو بو‌ده‌نگدان رینمایی ده‌کریت. دووهم: ده‌نگ‌ده‌ر بو‌ی هه‌یه ناوی یه‌کیک نه‌و قه‌واره‌ سیاسیانه‌ی نه‌ پسووله‌ی ده‌نگدانا نووسراون نیشانه‌ بکات و ناوی یه‌کیک نه‌ پالیوراوانی هه‌مان قه‌واره‌ نیشانه‌ بکات یان ته‌نها قه‌واره‌ سیاسی‌که‌ نیشان بکات. سییه‌م: نه‌و ده‌نگ‌ده‌ری خویندنه‌وه‌و نووسین نازانیت بو‌ی هه‌یه پشت ببه‌ستیت به‌وه‌ی ده‌ستنیشانی ده‌کات بو‌ پرکردنه‌وه‌ی پسووله‌ی ده‌نگدانه‌که. چواره‌م: نوینه‌رایه‌تیکردن نه‌ ده‌نگدانا ریگه‌ی پینادریت.

ماددهی سییه‌م (۲۳)

یه‌که‌م: سه‌روکی لیژنه‌ی بنکه‌ی هه‌ئبژاردن پاراستنی ری‌کاریی نه‌ بنکه‌که‌ی نه‌ نه‌ستو ده‌گریت، وه‌ بو‌ی هه‌یه ته‌نها پشت ببه‌ستیت به‌ پولیسی خو‌جیبه‌تی سه‌ر به‌ وه‌زاره‌تی ناوه‌خو‌ نه‌ هه‌ریمداو نه‌و ری‌کارانه‌ بگریته‌به‌رکه‌وا باش به‌ریوه‌چوونی هه‌ئبژاردنه‌کان و دروستیان مسوگه‌ر بکات. دووهم: هیژه‌کانی ناسایشی ناوه‌خوو چه‌کداره‌کان بو‌یان نیه‌ بچنه‌ نیو بنکه‌کانی هه‌ئبژاردن ته‌نها نه‌سه‌ر داواکاری سه‌روکی لیژنه‌وه‌ نه‌بیته.

(۲۲*) به‌مادده‌ی (چواره‌می) یاسای ژماره‌ (۱۵) سالی ۲۰۱۳، یاسای هه‌وته‌م هه‌موارکردنی یاسای ژماره‌ (۱) هه‌موارکراوه

۲۳ - به‌مادده‌ی پینجه‌م نه‌ یاسای ژماره‌ (۱۵) ی سالی ۲۰۱۳ یاسای هه‌موارکردنی هه‌وته‌م بو‌ یاسای ژماره‌ (۱) ی سالی ۱۹۹۲ هه‌موارکرا.

ماددهی سی و یهك

لیژنه‌ی مهرکهز حوکم له‌سەر هه‌موو شکایه‌تیک دهدات که له باره‌ی پرۆسه‌ی هه‌لبژاردنه‌وه پیشکه‌شیکرابیت، نه‌مه‌ش به‌بریاریکی پاساودار که له پرۆتۆکۆلیکی تاییه‌تدا تۆماریده‌کات.

ماددهی سی و دوو

پرۆسه‌ی ده‌نگدان، سه‌عات هه‌شتی به‌یانی ده‌ست پیده‌کات و، سه‌عات هه‌شتی ئیواره‌کۆتایی دیت، ده‌سته‌ی باناش بۆی هه‌یه، به‌به‌یاننامه‌یه‌ک واده‌ی دیکه‌ ده‌ست نیشان بکات له‌و سه‌عاته‌ی بۆ ده‌نگدانه‌که دانراوه‌تیه‌ر نه‌کات.

ماددهی سی و سییهم

له‌کاتی ته‌وابوونی واده‌ی دیاریکراوی پرۆسه‌ی ده‌نگدان، سه‌رۆکی لیژنه‌ی مهرکهز، کۆتایی پرۆسه‌ی ده‌نگدان راده‌گه‌ینی، له‌ پرۆتۆکۆلی هه‌لبژاردنه‌که‌دا تۆماریده‌کات، به‌ئاماده‌بوونی نوینه‌رانی لیسته‌کانی کیه‌رکی به‌ناشکرا، سندوقه‌کان ده‌کرینه‌وه و ده‌نگه‌کان جیا‌ده‌کرینه‌وه.

ماددهی سی و چوار

ئه‌م پلێتانه‌ی خواره‌وه به‌بۆش داده‌نرین:

۱- ئه‌و پلێته‌ی مۆری لیژنه‌ی مهرکهزی پێوه‌نه‌بێ.

۲- ئه‌و پلێته‌ی هه‌یج هه‌یه‌م‌ایه‌کی بۆ هه‌یج لیسته‌ی پالییوراوی تیدا نه‌بێ، یان گومان بخاته‌ سه‌ر جۆری هه‌لبژاردنی یه‌کی له‌ لیسته‌کان.

ماددهی سی و پینج (٢٤)

لیژنه‌کانی بنکه‌کانی هه‌لبژاردن هه‌لده‌ستن به‌ریکخستنی کۆنۆوسی واژوو‌کراو له‌ لایه‌ن خۆیانه‌وه بۆ نه‌نجامه‌کانی ده‌نگدان و سه‌رجه‌م به‌نگه‌نامه‌ تاییه‌ته‌کانی پرۆسه‌ی هه‌لبژاردنی له‌گه‌ ئادا هه‌و پینج ده‌کریت و له‌ زه‌رفیکی داخراوی مۆرکراو به‌ مۆرکه‌ی خۆی داده‌نریت بۆ سپاردنی له‌ لای کۆمیسۆنی بانای سه‌ربه‌خۆ، و دانه‌یه‌کی کۆنۆوسی کۆتایی که له‌ لایه‌ن نوینه‌رانی قه‌واره‌ به‌شداربووه‌کانه‌وه واژوو‌کراوه‌ ده‌دریته‌ قه‌واره‌ به‌شداربووه‌کانی هه‌لبژاردن.

ماددهی سی و شه‌ش (٢٥)

یه‌که‌م: تیکرای هه‌لبژاردن به‌ پێی ئه‌م میکانیزمه‌ی خواره‌وه دیاری ده‌کریت:

^{٢٤} - به‌مادده‌ی شه‌شم له‌ یاسای ژماره‌ (١٥) سالی ٢٠١٣ (یاسای هه‌موارکردنی جه‌وتهم هه‌موارکرا.

^{٢٥} - به‌مادده‌ی جه‌وتهم له‌ یاسای ژماره‌ (١٥) سالی ٢٠١٣ (یاسای هه‌موارکردنی جه‌وتهم بۆ یاسای ژماره‌ (١) هه‌موارکرا.

۱- كۆي گىشى دەنگە دراوه دروستەكانى ئەو پېكھاتانەي ئە ماددەي (۳۶ دووبارە) ي ئەم ياسايەدا ئاماژەيان بۇ كراوه دابەش دەكرىتە سەر ژمارەي ئەو كورسيانەي بۇ ھەر پېكھاتەيەك تەرخان كراوه بۇ دەرھىنانى تىكرای ھە ئېژاردن بۇي .

۲- ئەو دەنگانەي دەمىنەو دەبەش دەكرىنەو سەر ژمارەي كورسيەكانى پەرلەمان پاش ئى كەمكردنەو سەر ژمارەي ئەو كورسيانەي ئە برگەي (۱) سەرەو ئاماژەي بۇ كراوه ، بۇ دەرھىنانى تىكرای ھە ئېژاردن ئەو قەوارانەي حوكمەكانى ماددەي (۳۶ دووبارە) ي ئەم ياسايە نايانگىرئەو .

دووم : ژمارەي ئەو كورسيانەي كەوا ھەر قەوارەيەك بە دەستىھىناو بە پىي ئەم مىكانىزمەي خوارەو دىارى دەكرىت :

- ۱- دابەشكردن ئەو دەنگانەي ھەر قەوارەيەك بە دەستىھىناون بە سەر تىكرای ھە ئېژاردن ، كە بە پىي برگەي (يەكەم) ي سەرەو دەرھىناو ، بۇ دىارىكردن ژمارەي ئەو كورسيانەي قەوارە پەيوەندار بە دەستىھىناون .
- ۲- ئە حالەتى دەستەكەوتنى تىكرای ھە ئېژاردن ئە لايەن ھىچ قەوارەيەك كىپرکىكار ئە سەر ئەو كورسيانەي ئە ماددەي (۳۶ دووبارە) ئاماژەيان بۇ كراوه ، ئەوا يەك كورسى دەبە خىرئە ئەو قەوارەيەي كەوا زىاترىن دەنگى ئە نىو پېكھاتەكەدا ھىناو .

سىيەم : ئەو كورسيانەي ئە ئە نجامى دەستەكەوتنى ماو دەنگ كە نەگاتە تىكرای ھە ئېژاردن بە بەتائى دەمىنئەو دەبىتە ھى ئەو قەوارانەي كەوا زۆرتىن ماو كىيان بە دەستىھىناو و بە شىوہەيەكى يەك ئە دواي يەك .

ماددەي سى و شەش دووبارە (۲۶)

- يەكەم : پىنج كورسى بۇ كلدان سريان ئاشورى تەرخاندەكرى پائىوراوانى ئەو پېكھاتەيە كىپرکى ئە سەردەكەن .
- دووم : پىنج كورسى بۇ توركمان تەرخاندەكرىت ، پائىوراوانى ئەو پېكھاتەيە كىپرکى ئە سەردەكەن .
- سىيەم : يەك كورسى بۇ ئەرمەن تەرخاندەكرىت ، پائىوراوانى ئەو پېكھاتەيە كىپرکى ئە سەردەكەن .

ماددەي سى و حەوت (۲۷)

۲۶ - ماددەي (سى و شەشەم ي دووبارە) بۇ ياساكە زىادكرا بە پىي ماددەي ھەشتەمى ياسا ژمارە (۲) ي سالى ۲۰۰۹ ئە ۲۰۰۹/۲/۲۵ دا ، كە برىتبيە ئە چوار برگە ، پاشان برگەي چوارەمى

ئىلغاكرا بە پىي ھەمواركردن پىنجەم ، ژمارە (۵) ي سالى ۲۰۰۹ ئە ۲۰۰۹/۵/۱۳

۲۷ - بە ماددەي ھەشتەم ئە ياسا ژمارە (۱۵) ي سالى ۲۰۱۳ (ياسا ھەمواركردن حەوتەم) ھەمواركرا .

یه که م : ناوی پائیوراوانی قهواره که دووباره ریزبه ند دهکرینه وه به گویره ی نه و دهنگانه ی هه ریه کیکیان به دهسته ی نه وه کورسیه کانیان پی ده به خشریت سه ره تا به وه ی به رزترین دهنگی به دهسته ی نه وه تا وه کو دیاریکردنی سه رجه م نه و کورسیانه ی قهواره که به دهسته ی نه وان .

دووم : نه حاله تی نه هاتنه کایه ی ریژه ی ته رخانکراو بو نافرته تان که نه برکه ی (۱) ی ماده ی (۲۲) ی یاساکه دا هاتووه ، نه وا ژماره ی پیویستی نافرته تان نه نیوان نه و براوانه ی نه (یه که م) ی سه ره وه ناماژهیان بو کراوه به گویره ی نه و دهنگانه ی به دهسته ی نه وانیه وه ، پیش ده خرین .

سییه م :

۱- دهسته ی بائا نه و ریژه سه دییه ی هه ر قه واریه ک به دهسته ی نه وانیه وه نه و کورسیانه ی په رله مانی که بردویه تیه وه راده گه یه نیت .

۲- دهسته ی بائا ناوی براوه کانی نه ندامیتی په رله مانی کوردستان – عیراق راده گه یه نیت .

ماده ی سی و هه شت

دهسته ی باالا بو ی هه یه هه ئبژاردن نه هه ر ناوه ندیکی دهنگدان هه ئبوه شینیته وه نه گه ر ده رکه وت که گزی یان فروفیلی تیدا کراوه و کاریگه ری هه بووه نه سه ر نه نجامی هه ئبژاردنه کان .

دهروازه ی سییه م

نه ندامیتی نه نه نجومه ندا

به شی یه که م

پارستن و پاداشتهکان

ماددهی سی و نۆ:

ئەندامی پەرلەمان، ھەر ڤاو بۆ چوونیک دەرڤیری، یان باسی ھەر ڤووداویک بکات ئە کاتی کارکردنی ئە پەرلەماندا، بەرپرسیار نابیت.

ماددهی چل:

- ۱- ناشی ھیچ ئەندامیک بەبی ڤەزنامەندیی پەرلەمان بگیری بەھۆی ھەر تاوانیک بی ئە ماوهی بەستنی ئە نجومەندا، تەنیا ئە و بارە نەبی کە تاوانیکی ئە دەست قەوما بی.
- ۲- نابی ھیچ کەسیک ئە ئەندامان ئە ماوهی خولی بەستنی پەرلەماندا بە ھۆی ھەر تاوانیکەو بەگیری بەبی وەرگرتنی ڤەزنامەندی سەرۆکی پەرلەمان تەنیا ئە و بارەدا نەبی کە تاوانیکی ئە نجامدا بیت.

ماددهی چل و یەك^(۲۸)

سەرۆک و جیگری سەرۆک و سکرێرو ئەندامانی پەرلەمان، مانگانە، پاداشتیکی وەرەگرن کە پەرلەمان دەستیشانی دەکات.

ماددهی چل و دوو

- ماوهی ئەندامیتی پەرلەمان بۆ مەبەستی سەرمووچە و بەرزکردنەو و خانەنشینی ئەژماردەکریت.
- ۲- ئەگەر یەکیک ئە ئەندامانی پەرلەمان، ئە کاتی خرمەتکردنی ئە پەرلەماندا، یان بە ھۆی ئەو و بەمیری، ئەوا مووچە ی خانەنشینی بۆ خیزانەکە ی دەبەردریتەو و پەرلەمان بەرکە ی دەستیشاندەکات^(۲۹)

بەشی دووهم

^{۲۸} - تیبینی: بیریاری ژمارە (۱۳) ی ڤۆژی ۱۳/۹/۱۹۹۲ کە ئە پەرلەمانەو دەرچوو، ئە ڤۆژنامە ی (پەرلەمان) ژمارە (۲) ی مانگی تشرینی یەکەمی ۱۹۹۲ دا بلاوکراو تەو.

^{۲۹} - یاسای خانەنشینی ئەندامانی پەرلەمان ژمارە (۱۳) ی سالی ۱۹۹۹، ھەموارکردنی یەکەمی ژمارە (۲۵) ی سالی ۲۰۰۴ ئە ۲۵/۳/۲۰۰۴ دا، ھەموارکردنی دوومی بە یاسای ژمارە (۱۲) ی سالی ۲۰۰۸ ئە ۲۹/۶/۲۰۰۸ کە ھەردووکیان ئە ڤۆژنامە ی فەرمیی (وفاقیی کوردستان) ژمارە (۴۹) ئە ۴/۹/۲۰۰۴ و ژمارە (۸۹) ئە ۲۸/۷/۲۰۰۸ بلاوکراو تەو.

كۆتاييھاتن بەئەندامىتى

ماددەى چل و سىيەم

ئەندامىتى پەرلەمان ئە يەكى ئەم بارانەى خوارەو كۆتايىدىت

۱- كۆتاييھاتنى ماوەى پەرلەمان يان ھەئەشەنەوہى.

۲- وازھىنەنى ئەندام، ئە رۆژى قېوئەردنى ئەلايەن پەرلەمانەوہ بە زۆرىنەى دەنگ كارى پىدەكرى.

۳- ئەگەر يەكىك ئە مەرجهكانى پالاوتنى بۇ ئەندامىتى پەرلەمان تىدانەبوو، پەرلەمانىش بە زۆرىنەى دوو

ئەسەر سىيى دەنگى ئەندامە ئامادەبووہكانى بىرىارى ئەسەرىدات.

۴- ئامادەنەبوونى ئەندام ئە سى دانىشتنى ئەسەرىك بەبى عوزرى مەشروع

۵- مردنى ئەندام.

ماددەى چل و چوارەم^(۲۰)

ئەم ماددەيە ئىلغا كراوہ .

دەروازەى چوارەم

رەوشى كار ئە پەرلەمان

ماددەى چل و پىنچەم

^{۲۰} - ماددەكە تەواوہكە (ئەگەر يەكىك ئە كورسەكانى ئە نچومەن چۆئبوو، پائىوراويكى دىكە، ئەھمان لىست جىي ئەندامەكەى پىشوو دەگرىتەوہ، لايەنى خاوەن لىستەكە بە پىيى حوكمى بىرگە (۲) ئە ماددەى سى و جەوتەمى ئەم ياسايە دەستىشائىدەكات)، پاشان بە ماددەى يەكەم ئە ياساى ژمارە (۴) سالى ۱۹۹۴ (ياساى يەكەم ھەمواركدنى ياساى ژمارە (۱) سالى ۱۹۹۲ ھەمواركرا. پاشان ماددەكە ھەمووى بە پىيى ماددەى جەقدەيەم ئە ياساى ژمارە (۴۷) سالى ۲۰۰۴ (ياساى ھەمواركدنى سىيەمى ياساى ژمارە (۱) سالى ۱۹۹۲ ھەمواركراو ئىلغاكارا.

كۆبۈنە ۋە كانى پەرلەمان ئەھەۋىلىز دەبەستى، دەشى ئەھەرشوئىيىكى دى بېبەستى كە پەرلەمان ئەكاتى پېۋىستدا دەستىشانىيىكات.

ماددەى چل و شەشەم^(۳۱)

پەرلەمان دانىشتنى يەكەمى دەبەستى ئەمىانەى دە رۆژى پاش دەرچوونى مەرسوومى ھەرىم بۇ بانگھېشت و كۆبۈنەۋەى، بەلام ئەگەر بانگھېشت نەكرا، ئەۋا، ئەيەكەم رۆژى پاش كۆتايىھاتنى ماۋەى ناۋىراۋ، خۇيەۋە كۆدەبىتەۋە.

ماددەى چل و ھەۋتەم

ئەنجومەن يەكەمىن دانىشتنى بەسەرۈكايەتتى بەتەمەنترىن ئەندام دەبەستى، ئەندامەكانى ئەم سۈيىندەى خوارەۋە دەخۇن.

(بەخۋاى گەۋرە سۈيىندەخۇم كە پارىزگارى يەكەتتى گەل و خاكى كوردستان - عىراق ۋە رەژەۋەندىيە بالاكانى بكەم).

ماددەى چل و ھەشتەم

پەرلەمان ئەيەكەم دانىشتنىدا، بەرىگەى دەنگدانى نەيىنى، سەرۈك و جىگىرى سەرۈك و سكرتېرى پەرلەمان، بە زۆرىنەى رەھاي دەنگى ئەندامانى ئەنجومەن ھەئەبىزىرى.

ماددەى چل و نۆيەم^(۳۲)

يەكەم: پەرلەمان ئەدانىشتنى يەكەمىدا، ۋادەى ھورەكانى بەستنى دەستىشانىدەكات، بەمەرجى سائانە ئەدوو دەۋرە كەمتر نەبىت.

دوۋم: سەرۈكى پەرلەمان، يان لايەنى كەم سېيەكى ژمارەى ئەندامەكانى، بۇيان ھەيە داۋاى بەستنى دانىشتنى نائاسايى بكەن، كۆبۈنەۋەكەش تەنيا بۇ سەيركردنى ئەۋبابەتانە دەبىت كە ئەبانگھېشتەكەدا دياركراون.

سېيەم: سەرۈكى پەرلەمان بۇى ھەيە، ئەكاتى پېۋىستو ئەسەر داۋاى سەرۈكى ھەرىم يان ئەسەر داۋاى سەرۈكى ئەنجومەنى ۋەزىران داۋاى بەستنى دانىشتنى نائاسايى بكات.

چوارەم: ئەۋ خولەى بودجەى گشتىيى ھەرىمى تىدا دەخرىتە بەرچاۋى پەرلەمان، كۆتايى نايەت، پاش پەسەندكردنى بوجەكە نەبى.

^{۳۱} - ماددەى چل و شەشەم بە يىيى ماددەى پىنچەم ئەياساى ھەمۋاركردنى چوارەمى ژمارە (۲) ى سالى ۲۰۰۹-۳-۲۵ ھەمۋاركرا.

^{۳۲} - ماددەى (۴۹) بەماددەى شەشەم ئەياساى ھەمۋاركردنى چوارەم ژمارە (۲) ى سالى ۲۰۰۹ ئە ۲۵-۳-۲۰۰۹ ھەمۋاركرا

ماددهی په نجایه م (۳۳)

۱- دانیشتنی پهرله مان نابیتته دانیشتنیکی یاسایی به ناماده بوونی زورینهی نه ندامه کانی نه بی، بریاره کانیسی به زورینهی ناماده بووه کان ددات، به دهر لهو حاله تانهی که به پیی یاسا پیویستی به زورینهی کی تاییه ت ده بیت، نه گهر دهنگه کانیسی به کسان بوون، نهوا دهنگی سه روک لایه کیان قورس ده کاته وه.

۲- پروژیه یاساکان، مادده به مادده دهنگیان له سه رده دریت.

ماددهی په نجاو یه که م (۳۴)

ماوهی پهرله مان چوارساله، له یه که م دانیشتنیه وه ده ستپیده کات، له دوا دانیشتنی سالی چواره مدا کوتایی دیت.

ماددهی په نجاو دووه م

دانیشتنه کانی پهرله مان ناشکران، ده شی له سه رداوای سه روکی پهرله مان یان لایه نی که م چواریه کی نه ندامه کانی ره زامه ندیی نه نجومه ن به زورینهی ناماده بووه کان، دانیشتنه که نه یینی بیت.

ماددهی په نجاو سییه م

ده سه لاتی جیبه جیکردن که له نه نجومه نه وه هه لاقولاه، یان ده نه ندام له نه ندامه کانی بویان هه یه پروژیه یاساکان پییشنیازبکن. پروژیه یاساش وتویژی له سه رناکری بهر له وهی لیژنه ی تاییه تی وپسپور سه ییری نه کات، هه رپروژیه کیش پهرله مان ره تییکاته وه، له میانه ی هه مان خولی به ستنی نه نجومه ن پییشکه ش ناکریتته وه.

ماددهی په نجاو چواره م

۱- هه ر نه ندامیکی پهرله مان بوی هه یه به پیی په ییره وی ناوخوی پهرله مان پرسیارو لیپرسینه وه ناراسته ی نه ندامانی نه نجومه نی جیبه جیکردن بکات لهو بابه تانه ی که ده که ونه چوارچیوهی کارو ده سه لاته کانیان و نه وانیش ده بی له ماوهی حه وت رۆژ له رۆژی پیپراگه یان دنیانه وه. وه لایه بده نه وه و له ناو پهرله ماندا، له کاتی پیویستدا وتویژ له سه ر بابه تی لیپرسینه وه که ده کری.

۳۳ - برگه ی (۱) مادده که به ماددهی دووه می یاسای ژماره (۵) ی سالی ۱۹۹۸ یاسای هه موارکردنی دووه می یاسای ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ هه موارکرا.

۳۴ - نه م مادده یه به ماددهی سییه می یاسای ژماره (۵) ی سالی ۱۹۹۸ (یاسای هه موارکردنی دووه می یاساکه) هه موارکرا.

۲- چواریهکی ئەندامانی پەرلەمان بۆیان هەیه داواکاری ھۆکار پیشکەشکەن بۆ برۆا لێسەندنەوه ئە ئەنجومەنی وەزیران، یان یەکی ئە ئەندامانی، ئە نچومەنیش تاماوی حەوت رۆژ ئە میژووی پیشکەشکردنەوه تێنە پەریت و توێژ لە سەر ئەم داواکاریە نە کات داوی دوورۆژ ئە وتوێژ ئینجا دەنگی ئە سەر دەدری.

۳- ئە گەر پەرلەمان برۆای ئە دەسەلاتی جیبە جیکردن یان ئە سەرۆکەکی بکشیتەوه، ئەوا، دەبی دەستبەجی وازھینانی خۆی پیشکەشکات.

ماددە ۱ پە نجاو پینجەم

سەرۆکی ئە نچومەن یان ئەووی جیبە گرتتەوه، پاراستنی نیزام ئە ناو ئە نچومەندا دە گرتتە ئە ستۆ.

دەروازی پینجەم

ئە رک و دەسەلاتەکانی ئە نچومەن

ماددە ۲ پە نجاو شە شەم (۳۵)

پەرلەمان، ئەم ئە رک و دەسەلاتانە ی خوارەوه جیبە جیدە کات:

۱- یاسادانان.

۲- بریاردان لە سەر ریکەوتنەکان، یە کلاکردنەوهی کیشە چارەنووسسازەکانی گەلی کوردستان-عێراق، دیاریکردنی پە یوهندی یاسایی ئە گەل دەسەلاتی ناوهندی (مەرکەزی).

۳- دەستتیشانکردنی سەرۆکی دەسەلاتی جیبە جیکردن، کە ئەویش دەسەلاتی دەستتیشانکردنی ئەندامانی دەسەلاتەکی هەیه ئە نیوان ئەندامانی پەرلەمان یان کەسانی تردا.

۴- متمانەدان بە دەسەلاتی جیبە جیکردن، یان لێسەندنەوهی.

۵- بریاردان لە سەر بوجە ی گشتی و پلانەکانی گەشە پیدان.

۶- چاودێری دانان لە سەر دەسەلاتی جیبە جیکردن.

۷- پیکھینانی لێژنە ی جۆر بە جۆر بۆ لیکۆئینەوه ئە هەر کاروباریکی بیەوی.

^{۳۵} - بریارێک ئە پەرلەمانی کوردستانەوه بە ژمارە (۱) ئە (۵-۷-۲۰۰۵) دادەر چوووە کە: پەرلەمان خۆی دەبیتە مەر جەعی سیاسی و دەستوری بۆ یە کلاکردنەوهی مەسە لەکانی چارەنووسی گەلی کوردستان-عێراق. و دیاریکردنی پە یوهندی دەستوری ئە گەل دەسەلاتی فیدراتی کۆماری عێراق ئەم بریارە لە رۆژنامە ی فەرمی (وە قایعی کوردستان) بە ژمارە (۵۸) ئە ۲۹/۱۲/۲۰۰۵ بەلاوکراوەتەوه.

- ۸- دانانی په پیرهوی ناوځوی، دیاریکردنی میلاکات، برپاردان له سهر بوجه که ی و دامه زرانندی کارمه نده کانی.
- ۹- پیکهینانی لیژنه هه میله یی و کاتییه کان له نه ندامانی نه نجومه ن به پپی په پیرهوی ناوځوی.
- ۱۰- دانانی ریسا (بنچینه) بو تومه تبارکردن و دادگایکردنی نه ندامه کانی، له کاتی شکانندی نه و سوینده ی که خواردوویانه.
- ۱۱- یه کلاکردنه وهی نه و تاناهی که پیشکه شکران له باره ی دروستی هه لبراردنی نه ندامه کانی، نه ندامیتیش به زورینه ی دهنگی دوو له سهر سیی ناماده بووانه وه نه بی، هه لئاوه شیتته وه.

دهروزه ی شه شه م

تاوانه کانی هه لبراردن

مادده ی په نجاو جهوتهم (۳۶)

- یه که م: هه رکه سی، به یاننامه، یان وینه یان بلاوکراره ی تاییه تی هه لبراردن له دهره وهی جیگا تاییه ته کانی هه لبرواسی، بو ماوه یه ک سزای به ندرکردن دهری له یه ک مانگ زیاتر نه بی.
- دووه م: هه ر که سی له حوکمی برکه کانی (چواره م، پینجه م، شه شه م، جهوتهم) ی مادده ی بیست و پینجه می نه م یاسایه لابدا، به به ندرکردن سزاده دریت بو ماوه یه ک له یه ک مانگ که متر نه بییت، به غه رامه یه کیش که له یه ک ملیون دینار که متر نه بییت و له پینج ملیون دیناریش زیاتر نه بییت.
- سییه م: به به ندرکردن سزا دهری بو ماوه یه ک له (۶) مانگ که متر نه بییت، به غه رامه یه کیش له (۱۰۰۰۰۰) سه د هه زار دینار که متر نه بییت و له (۵۰۰۰۰۰) پینج سه د هه زار دینار زیاتر نه بییت، هه رکه سی:
- ۱- به نه نقه ست ناویکی یان چه ند ناوی، یان خسله تی دروی له نه خشه کانی هه لبراردندا نووسی، یان به نه نقه ست و به پیچه وانه ی حوکمه کانی نه م یاسایه ناویکی نه نووسی.
- ۲- ناوی خوی، یان ناویکی تری، به بی بوونی مه رجه کانی یاسای بنووسی یان بیسریتته وه.

- ۳- ئە ھەئبژاردندا دەنگى خۇى بىدا و بشزانى كە ناوھكەى ئە تۆمارى دەنگدەراندا بە پېچەوانەى ياسا نووسراوھ، يان ئەو مەرجه ياسايبانەى ئە دەستداوھ كە پېويستن بۇ بەكارھېنانى مافى دەنگدان.
- ۴- بە ئەنقەست بە ناوى كە سېكى ترەوھ دەنگېدات.
- ۵- نھېنى دەنگدانى دەنگدەرىك ئاشكرا بكات بە بى رەزامەندى.
- ۶- مافى دەنگدانى خۇى ئە جارېك زياتر بە كاربېنى.
- ۷- ئارەزووى دەنگدەرىكى ئە خوئندەوار بگورې، ناوى كە سېك بنووسى يان ئامازھ بە ھېمايەك بىدات كە ئەو ئە خوئندەوارە نە يوئستې، يان ھەر دەنگدەرىكى ئە مافى دەنگدان بە گېرھېنابى (عرقل).
- ۸- خۇى ئە زياتر ئە يەك بازنەدا، يان ئە زياتر ئە يەك ئېستى ھەئبژاردندا پالاوتبى.
- ۹- ئە كاتى جىياكردەنەوھى دەنگەكاندا كزى كىردبى.
- چوارەم: بە بەندكردن سزا دەدرېت بۇ ماوھىەك ئە يەك مانگ كە متر نەبى، ئە يەك سائېش زياتر نەبى، ھەر كەسى:
- ۱- بەنقەست دەستدريژى بكاتە سەر وئىنەى پائېوراھكان يان بەرنامەكانيان كە ئە جىگای تاييەتى خوئاندا لكىنراون، بۇ سوودى كە سېكى تر يان لايەنىكى تر، بۇ ئەوھى زيان بەو پائېوراوھ بگەيەنى، يان كارىگەى ئە سەر پرۆسەى ھەئبژاردنەكە ھەبى.
- ۲- ئەگەر رايگەياندا، كە پائېوراويك ئە پرۆسەى ھەئبژاردنەكە كشاوھتەوھو دەشيزانى كە درۆدەكات بە لام مەبەست ئەوھ بوو كە كار ئە دەنگدەران بكات يان دەنگەكانى ئەو پائېوراوھ بۇ لاي خۇى رابكېشېت.
- ۳- بە ھەر ھۆيەك، دەستدريژى بكاتە سەر ئەو ئامرازانەى دەنگدان، كە بە ياسا رېگای پېدراوھ، بە سېنەوھ يان بە دراندن يان بە ھەر ھۆيەكى تر
- پېنچەم: بە بەندكردن بۇ ماوھىەك سزا دەدرېت، ئە يەك سال كە متر نەبى، ھەر كەسى:
- ۱- ھېز، يان ھەر شە بە كاربېنى بۇ رېگەكرتن ئە دەنگدانى كە سېك بەو شېوھىەى كە خۇى دەيەوھى، يان رېگەى پېنەدات دەنگېدات.
- ۲- بە ئېن بىدات بە ھەر دەنگدەرىك يان بە غەيرى ئەو كە سوودىكى بىداتى يان بېخاتە پېشى يان بە ئېنى بىداتى بۇ ئەوھى بە بارىكى دىارىكراو بېھىنېتە دەنگ، يان رېگە بگىرېت ئەوھى دەنگېدات.
- ۳- سوودىك قىبوئبكات يان داواى بكات، بۇ خۇى، يان بۇغەيرى خۇى ئەو كە سەى كە خزمەتى كشتى پىرۆسەكانى ھەئبژاردنى كەوتۆتە سەرشان.
- ۴- دەنگوباسى درۆ ئە بارەى رەوشتى پائېوراويكەوھ يان ئە بارەى ناوبانگىەوھ، ئە ناو دەنگدەراندا بلاوبكاتەوھ يان جارى بۇ بىدات، بۇ ئەوھى كارىگەرى ھەبېت ئە سەر راي دەنگدەران دەربارەى ئە نجامەكانى دەنگدانەكە.

۵- به پیچەوانەى حوکمەکانى ئەم یاسایە، بە چەكەوه، یان بە تیغەوه (سلاح جارح) بچیتەوه ناو بارەگای تاییەتی دەنگدانەوه.

۶- جۆین، یان تەشەر بەدات یان دەستدریژی بەکاتە سەر لیژنەى هەلبژاردنەکان، یان یەکی ئە ئەندامەکانى ئە کاتی پرۆسەى دەنگداندا.

۷- سندوقەکانى دەنگدان، یان خشتەکانى دەنگدان، یان هەر بەنگەنامەى بە خراپ بەکات کە پەيوەندی بە پرۆسەى هەلبژاردنەکەوه هەبیت.

۸- دروشمەکانى ناین، یان مائەکانى خواپەرستى بۆ کارى حیزبى یان بۆ پرۆپاگەندەى هەلبژاردن بەکاربێنى. شەشەم: بە حە پس بۆ ماوویەك سزادەدرى ئە یەك سال كەمتر نەبى، بە غەرامەى بەکیش ئە (۱۰۰۰۰۰) سەد هەزار دینار كەمتر نەبى، ئە (۵۰۰۰۰۰) پینج سەد هەزار دینار زیاتر نەبى، هەر كەسى:

۱- سندوقەکانى دەنگدان، یان وەرەقەکانى دەنگدان، یان تۆمارەکانى دەنگدانى هەبى، یان بیشاریتەوه، یان ئە ناویانەبیت یان خراپیان بەکات، یان تیکیان بەدات، یان بیاندرى، یان ئە نجامەکان بە هەر رێگەى بەك بگۆریت.

۲- بەهیز، یان بەهەر شە، ئە ئازادى هەلبژاردن یان ئە پەیرەوى هەلبژاردن لای بەدات. حەوتەم: ئە حائەتیکدا ئەگەر سەلمینرا قەوارەى بەكى سیاسى ئە هەر جەریمەى بەك ئە جەریمەکانى هەلبژاردندا- کە دەقەكەى ئەم یاسایەدا هاتوو- تیوگلا، ئەوا بە غەرامەى بەكى دارایی سزا دەدرى بڕەكەى (۵۰۰۰۰۰۰) پەنجە ملیۆن دینار بیت.

هەشتەم: کەیانى سیاسى، ئەو دەنگانەى کە ئە مەرکەزى هەلبژاردندا بە دەستیهیناوه ببەشەدرى، ئە حائەتیکدا ئە جەریمەى بەك ئەو جەریمانەى هەلبژاردندا تیوگلا کە دەقەکانیان ئە بەندەکانى (یەكەم، پینجەم، شەشەم، حەوتەم، هەشتەم) ی ماددەى (۲۵) ئەم یاسایەدا هاتوون.

نۆیەم: سزادەدرى بە بەندکردن و بە غەرامەى بەکیش ئە دە ملیۆن دینار كەمتر نەبى، ئە بیست و پینج ملیۆن دیناریش زیاتر نەبى هەر كەسى ئە حوکمى بڕەگەى (هەشتەم) ی ماددەى (۲۵) ئەم یاسایە لای بەدات.

دەیهەم: هەر حیزبىك، یان هەر کەیانىكى (پیکهاتەى بەكى) سیاسى، میلیشیای چەكدارى هەبى ئە بەشداربوونى هەلبژاردن ببەشەدرى.

یازدەیهەم: هەر کەیانىكى سیاسى بەهیز یان بە هەر شەى بە کارهینانى هیز، بۆ بەرژەوانەى خوى، یان ئە دژى غەیری خوى، ناوچەى بەكى هەلبژاردن دا بەخت، ئە بەشداربوونى هەلبژاردنەکان و ئە ژماردن دەنگەکان ببەشەدرى.

دوازدههیم: به‌دەر له حوكمه‌كان ريسا گشتييه‌كان، سزای جهریمه‌ی ته‌واوی به‌سهردا ده‌دری، هه‌ر كه‌سی هه‌وئبدات
مادده‌كانی تاوانه‌كانی هه‌ئبژاردن كه ده‌قه‌كانیان له‌م یاسایه‌دا هاتون پیشیلبكات.

ده‌روازی جه‌وته‌م

ئه‌ه‌كامه‌كانی تر

مادده‌ی په‌نجاو هه‌شتم^(٣٧)

كۆمسیۆنی بالای سه‌ربه‌خۆی هه‌ئبژاردنه‌كان له عیراق، جیگه‌ی ده‌سته‌ی بالای هه‌ئبژاردنه‌كانی په‌رله‌مانی
كوردستان-عیراق كه له‌م یاسایه‌دا هاتوو ده‌گرێته‌وه بو سه‌رپه‌رشتییكردن و به‌رپه‌وهردی هه‌ئبژاردنه‌كانی خۆی
دووهمی په‌رله‌مان و به‌رپه‌وهردی.

مادده‌ی په‌نجاو نۆیه‌م^(٣٨)

هاوولاتیانی هه‌رێمی كوردستان-عیراق، كه له ده‌روه‌ه داده‌نیشن (المقیمین) مافی به‌شداربوونیان له
هه‌ئبژاردنه‌كانی په‌رله‌مانی كوردستان-عیراقدا هه‌یه.

مادده‌ی شه‌سته‌م^(٣٩)

پروژه‌ی ده‌نگدانی كارمه‌ندانی هیزه‌كانی ناسایشی ناوخۆ، زیره‌قانی هه‌رێم (پیشه‌رگه‌) و سوپا، كارمه‌ندانی
نه‌خوشخانه‌كان و به‌ندیخانه‌كان و به‌ندكراو و حوكمدراوه‌كان، له چه‌ند ناوه‌ندیکی تاییه‌ت به‌ خویان
ئه‌نجامده‌دریته‌ كه ده‌سته‌ی كۆمسیۆنی بالای سه‌ربه‌خۆی هه‌ئبژاردنه‌كان به‌ هاوئاهاهنگی له‌گه‌ل وه‌زاره‌ته
په‌یه‌وه‌ندیداره‌كاندا ده‌ستنیشانیانده‌كات، به‌ مه‌رجی پیش چلوه‌هشت كاژیر له‌ واده‌ی ده‌ستپێكردنی هه‌ئبژاردنه‌كان
ئه‌نجامبدریته‌.

^{٣٧} - ئه‌م مادده‌یه‌ زیادكراوه‌ بو ده‌روازی جه‌وته‌می (ئه‌ه‌كامه‌كانی تر) به‌ پێی مادده‌ی هه‌ژده‌می یاسای ژماره‌(٤٧) ی سالی ٢٠٠٤ یاسای هه‌موارکردنی سییه‌م، به‌ پێی مادده‌ی نۆزده‌هه‌م كار به
هێچ ده‌قیك ناكړیت نه‌گه‌ر ناكۆك بێت له‌گه‌ل ئه‌م یاسایه‌دا و به‌ پێی مادده‌ی بیسته‌م، له‌سه‌ر ئه‌نجمه‌نی وه‌زیرانه‌ جییه‌ جییه‌ بكات، به‌ پێی مادده‌ی بیست و یه‌كه‌می یاساكه‌ جییه‌ جیكرا له
به‌رواری ده‌رکردنی له ٢٠٠٤/١١/٢١ و له ژماره‌ی (٢٣) له ٢٠٠٤/١٢/١٩ رۆژنامه‌ (وه‌قایی كوردستان) بلاوكراوه‌ته‌وه. دوا‌ی مادده‌ی هه‌ژده‌هه‌م زیادكراوه‌كه‌ به‌ پێی مادده‌ی (جه‌وته‌م) ی یاسای
ژماره‌ی (٢) ی سالی ٢٠٠٩ له ٢٠٠٩/٢/٢٥ ده‌رچوویندرا جیگای هه‌موارکراوه‌ كۆنه‌كه‌ی كرته‌وه‌ و له ٢٠٠٩/٢/٢٥ دا جییه‌ جیكرا (تیپینی مادده‌ی شه‌شهمی دووباره‌ له هه‌موارکردنی چواره‌می
یاساكه‌ ژماره‌ ٢ ی سالی ٢٠٠٩ له ٢٠٠٩/٢/٢٥ بكریت) و هه‌موارکردنی پینجه‌م به‌ یاسای ژماره‌ (٥) له ٢٠٠٩/٥/١٣ كرا.

^{٣٨} - به‌ پێی مادده‌ی ده‌یه‌می یاسای هه‌موارکردنی چواره‌م ژماره‌ (٢) ی سالی ٢٠٠٩ له ٢٠٠٩/٢/٢٥ ئه‌م مادده‌یه‌ زیادكرا بو یاساكه‌ و بیزیه‌ندی مادده‌كان ریکخران به‌ گویره‌ی مادده‌
زیادكراوه‌كان.

^{٣٩} - به‌ پێی مادده‌ی یازده‌هه‌می هه‌موارکردنی چواره‌می یاساكه‌ ژماره‌ (٢) ی سالی ٢٠٠٩ له ٢٠٠٩/٢/٢٥ ئه‌م مادده‌یه‌ زیادكرا.

يەكەم: ھەئەشەندرايەوھ *

دووھم: ھەئەشەندرايەوھ *

سېيەم: - ئەگەر كورسىيە بە تائەكە ھى ئىستىك بوو كە پائىوراوى ئەمابى، ئەوا كورسىيەكە بۇ پائىوراويكى ديكە ئە قەوارەيەكى سىياسى ديكە تەرخاندەكرى كە كەمترىن رادەى ژمارەى ئەو دەنگانەى بە دەستەيىناوھ كە بۇ پىركردنەوھى كورسىيەك پىويستە، بە پىچەوانەش كورسىيەكە بە بەتالى دەمىنيتەوھ.

چوارەم: ئەگەر كورسىيە بە تائەكە تايبەت بوو بە ژن، مەرج نىيە ژنىكى ديكە جىي بگريتەوھ، مەگەر ئەو بارەدا كە كاريگەرى ئەسەر رېژەى نوينەرايەتى ژناندا ھەبى.

پىنجەم (٤١): ئە حالەتى سويند نە خواردى پائىوراوى ھەئەشەندراو بۇ پەرلەمان ئە ماوھى ديارىكراو دا بەبى ھىچ ھويەكى رەوا، ئەوا دواى (٩٠) رۆژ ئە ميژووى ناوبراو مافى ئەندامىەتى نامىنى و پائىوراويكى ديكە بە پىي ياسا شوينى دەگريتەوھ.

٤٠- بە پىي ماددەى پىنجەمى ياساى ژمارە (٥) سالى ٢٠٠٩ كە ئە ٢٠٠٩/٥/١٣ دەرگرا ياساى ھەمواركردى پىنجەمى ياساكە بۇ ئەم ماددەيە زياد كرا. *وھ برگەى (*يەكەم و *دووھمى ھەئەشەندرايەوھ بە پىي دەقى ماددەى (دەيەم) ئە ياساى ژمارە (١٥) سالى ٢٠١٣ ياساى ھەوتەمى ھەمواركردى ياساى ژمارە ١ سالى ١٩٩٢
٤١- برگەى پىنجەم بۇ ئەو ماددەيە زيادكرا بە پىي شەشەمىن ھەمواركردى ياساى ژمارە ١ سالى ١٩٩٢ (ياساى ژمارە ١٣ ياساى شەشەمىن ھەمواركردى كە ئە ژمارە ١٠٩ وھقائى كوردستان ئە ٢٠١٠/٣/١٥ بلاو كراوھتە
٤٢- ئەم ماددەيە بە پىي دەقى ماددەى (نۆيەم) ئە ياساى ژمارە (١٥) سالى ٢٠١٣ ياساى ھەوتەمىن ھەمواركردى زيادكراوھ

٤٣- *تېيىنى گشتى ئە بارەى ياساى ژمارە (١) سالى ١٩٩٢ و پىنج ھەمواركردەكانى تاكو رۆژى ٢٠٠٩/٥/١٣، ھەمواركردەكان دەقيان تىدايە، كە ئە نجومەنى وھزيران و لايەنە پەيوەندىدارەكان دەبى ھوكمەكانى ئەم ياساينە جىيەجىكەن و كە ئە ميژووهكانىانەوھ بە جىيەجىكراو دادەنرىن.
* بە پىي ماددەى پىنجەم ياساى ژمارە (٥) سالى ٢٠٠٩ كە ئە ٢٠٠٩/٥/١٣ دەرگرا ياساى ھەمواركردى پىنجەمى ياساكە ئەم ماددەيە زياد كرا.
* ياساى ژمارە (١) سالى ١٩٩٢ ئە ميژووى بلاوكردەنەوھى ئە ١٩٩٢/٤/٨ ئە رۆژنامەى بەرەى كوردستانى جىيەجىكراو پاشان رۆژنامەى (ئە نجومەن) ئە ژمارە (١) ئە ١٩٩٢/٩/١٥ دا بلاوكرايەوھ.
* ھەمواركردى يەكەم بۇ ياساكە ژمارە (٤) سالى (١٩٩٤) ئە ئە ميژووى دەرچوونى ئە ١٩٩٤/١٢/١٤ جىيەجىكراوھ و ئە رۆژنامەى پەرلەمان بە ژمارە (٢٣) سالى ١٩٩٤/١٢/٢٥ بلاوكرايەوھتەوھ.
* ھەمواركردى دووھم بۇ ياساكە كە ژمارە (٥) سالى ١٩٩٨ بووھ، ئەو ئە رۆژنامەى پەرلەمانى ژمارە (٣٧) سالى ١٩٩٨/٨/١٥ بووھ ئە رۆژى دەرچوونى ئە ١٩٩٨/٤/٢٩ موھ بە جىيەجىكراو دانرا.
* ھەمواركردى سېيەمى ياساكەش كە بە ژمارە (٤٧) سالى ٢٠٠٤ بوو ئەو ئە رۆژنامەى فەرمى (وھقايى كوردستان) سالى ٢٠٠٤/١٢/١٩ بلاوكرايەوھتەوھ و ئە رۆژى دەرچوونىەوھ ئە ٢٠٠٤/١١/٢١ بە جىيەجىكراو دانراوھ.
* ھەمواركردى چوارەمى ياساكە كە ژمارە (٢) سالى ٢٠٠٩ ئە رۆژى ٢٠٠٩/٣/٢٥ جىيەجىكراوھ و ئە رۆژنامەى فەرمى و (وھقايى كوردستان) ئە ژمارە (٩٨) سالى ٢٠٠٩/٥/٤ بلاوكرايەوھتەوھ.
* ھەمواركردى پىنجەمى ياساكە كە ژمارە (٥) سالى ٢٠٠٩ يە، ئە رۆژى ٢٠٠٩/٥/١٣ دا بە جىيەجىكراو دادەنرى ئە رۆژى ٢٠٠٩/٥/١٤ و ئە رۆژنامەى فەرمى (وھقايى كوردستان) ئە ژمارە (١٠٠) سالى ٢٠٠٩/٦/١ بلاوكرايەوھ.
* ھەمواركردى شەشەمى ياساكە كە ژمارە (١٣) سالى ٢٠٠٩ يە، ئە رۆژى بە جىيەجىكراو دادەنرى ئە رۆژى و ئە رۆژنامەى فەرمى (وھقايى كوردستان) ئە ژمارە (١٠٩) سالى ٢٠٠٩ ئە رۆژى ئە ٢٠١٠/٣/١٥ بلاوكرايەوھ.
* ھەمواركردى ھەوتەمى ياساكە كە ژمارە (١٥) سالى ٢٠١٢ يە، ئە رۆژى بە جىيەجىكراو دادەنرى ئە رۆژى و ئە رۆژنامەى فەرمى (وھقايى كوردستان) ئە ژمارە (١) سالى ٢٠١٢ بلاوكرايەوھ.

ماددهی شهست و دووم

دوای تیپه‌پوونی سی مانگ به‌سه‌ر کۆتایی هاتنی هه‌ئێژاردنه‌کان، گۆی له‌و داواکارییانه‌ی ناگیرێ که له‌ نه‌ نجامی هه‌ئێژاردنه‌کانه‌وه‌ دروستبوون.

ماددهی شهست و سییه‌م

نابی هیچ چه‌کداریک یان هیژیکی چه‌کدار بچیتته‌ ناو په‌رله‌مان یان له‌ نزیک ده‌رگاگانی جیگیربی مه‌گه‌ر به‌ داواکردنیک له‌ سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

ماددهی شهست و چواره‌م ^{٤٢}

له‌ حاله‌تی به‌تائمانی هه‌ر کورسییک، نه‌وا له‌ لایه‌ن پالییوراوی نه‌و قه‌واره‌یه‌ی خاوه‌ن کورسیه‌که‌یه‌ پر ده‌کریتته‌وه‌، نه‌ویش به‌ به‌خشینی به‌و پالییوراوه‌ی زۆرترین ده‌نگی به‌ده‌سته‌ی ناوه‌، وه‌ له‌ حاله‌تی یه‌کسان بوونی ده‌نگه‌کانی پالییوراواندا نه‌وا پرکردنه‌وه‌ی کورسیه‌ به‌تائنه‌که‌ به‌ گۆیره‌ی نه‌و له‌وه‌یه‌تی ریزبه‌ندی ناوه‌کان له‌ لیسته‌ بنه‌ره‌تیه‌که‌وه‌ ده‌بی‌ت.

ماددهی شهست و پینجه‌م

نه‌و یاسایانه‌ی که‌ له‌ په‌رله‌مان ده‌رده‌چن له‌ رۆژنامه‌ی تاییه‌تی بلاوده‌کرینه‌وه‌ که‌ خۆی ده‌ریده‌کات و له‌ رۆژی بلاوکردنه‌وه‌یشیان جیه‌ جیده‌کرین، نه‌گه‌ر میژووویه‌کی دی بو‌ ده‌ستنیشان نه‌کرا‌ی.

ماددهی شهست و شه‌شه‌م : ^{٤٣}

نه‌م یاسایه‌ له‌ رۆژی بلاوکردنه‌وه‌ی له‌ رۆژنامه‌ی (به‌ره‌ی کوردستانی) به‌جیه‌ جیکراو داده‌نری. له‌ رۆژی چوار شه‌مه‌ی ریکه‌وتی (١٩٩٢/٤/٨) ز به‌رامبه‌ر ١٩ی نه‌ورۆزی سالی ٢٦٩٢ ی کوردی ده‌رچوینرا.

سه‌رۆکایه‌تی سیاسی به‌ره‌ی کوردستان

- جلال تالەبانی یه کیتی نیشتمانی کوردستان
- مسعود بارزانی پارتی دیموکراتی کوردستان
- عەبدوڵلا ناگرین پارتی سۆسیالیستی کوردی (پاسۆک)
- رەسول مامەند پارتی سۆسیالیستی کوردستان - عێراق
- عزیز محمد حیزبی شوعی کوردستان
- سامی عبدالرحمن پارتی گەلی دیموکراتی کوردستان
- قادر عزیز پارتی زەحمەتکێشانی کوردستان
- یعقوب یوسف بزوتنەوێ دیموکراتی ئاشوری

هۆکاره پێویستهکان بۆ دانانی یاسای ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲

یاسای پەرلهمانی کوردستان _ عێراق

حکومهتی عێراق ، لهم دوايهدا کارێکی نهوتوی کرد که له مهوهر شتی وا رووی نه داوه ، نهوهبوو بریاری دا ئیدارهکانی خۆی (دایه ره وفرمانبه ران) له ناوچهی کوردستان بکیشیته وه ، به مهش بوشاییهکی حکومی و یاسا کاری بی وینه ی نایه وه و ، به ره ی کوردستانی که له گه ئیدا له دانوستاندا بوو خسته به رده م بارودۆ خێچکی ئاؤزو نه زموونیکی گران ، چونکه هه ر کۆمه لگه یه ک ئاده میزادی تیدا بیته ، ناچار پێویسته کاروباری رێک بخری بۆ نه وه ی یاسا ، سه ره وه ر بی و عه داله ت به رپایی و ، خۆراک و ده رمان ده سه به ربی و ، ئاسایش و ماف و موچک و مال و ئازادی و ژیان و حورمه تی هاو لاتیان پارێزرا و بیته . نه مانه ش به کۆششی ته نیا که س (الفردی) زامن نا کرێچن مملانی و ئاژاوه ی ئی په ییدا ده بی . لهم دوخه پێویستی به کۆششی هاو به شه بۆ رێکخستن و به رپوه بردنی کاروباری کۆمه لگه و داسه پاندنی حوکمی یاسا و عه داله ت ، نه مهش له رێگای نوینه رانی گه له وه دێته ده ست .

ئاده میزاد ، هه ر له کۆنه وه دانی به دیموکراتیدا ناوه ، که شیوازیکی چاکی ده ربیرینی ئاوات و ئومیدی داو روژرا و بۆ چوونی کۆمه ل و هه لبژاردنی نوینه ری خۆیه تی که حوکم و ئیداره بگریته نه ستۆ لهم پرهنسیپه سه لماندوو یه تی که بۆ کار پیکردن چاکه و ، شایه نی نه زمونه و ، هێچ پرهنسیپیکیش به درێژایی چاخه کانی میژوو به قه ده ر پێرو ی دیموکراتی خۆراگر نه بووه ، تا وای ئی هات ، بوو به رپسا و رچه ی جیهانی نه مرۆ ، لهم جیهانه ی که لا په ره کانی رژی می دیکتاتۆری تیدا ده پێچرێته وه ، پایه کانی سیسته میکی جیهانی نوئی له جی داده مه زری که له سه ر دوو کوچکه ی بنچینه یی راگیرین ، نه مانه ن : (دیموکراتی و ، ریزنان له ماف و ئازادییه کانی ئاده میزاد (مرۆقه) .

به ره ی کوردستانی ، که خۆی ده سه لچه تی واقیعی گۆره پانه که یه (Defacto) که و ته خو و ، شانی دایه به ر نه و نه زموونه سه خت و گرانه ، که حکومه تی عێراق ، بۆی به جی هیشته ، له به ر نه وه ، به ره ی کوردستان بریاری دا که به گیانیکی سه رده میانه ، شان بداته به ر نه و ئه رکانه و ، به کرده وه پێگه یه نیته .

واقیعی لهم ژیا نه ی ئیستای کوردستان _ عێراق . لهم پینا وه شدا ، هه نگاوی یه که م لهم کاروانه دا نه وه یه که لهم کۆملاکایه پا هه لگری و بگاته کاروانی جیهانی خاوه ن شارستانی بۆ زامنکردنی نه وه ی که بناغه ی له سه ر دوو کوچکه ی دیموکراتی و ریزلینان له ماف و ئازادییه کانی ئاده میزاد دا مه زرینی که به لگه نامه و رپسا کانی نیو ده ولته تی بنیاتیان

ناوه، ههروهها بو ئهوهش به جیهانی بسهلمینین که گه ئی کوردستان_ عێراق دهتوانی کارو باری خوی به پیی نهو پرهنسیپانهی که جیهانی نه مرۆ دانی پیداناوه هه ئسورینی و به پیرهوی ببات.

به ره ی کوردستانی، له سا ئی (۱۹۸۸) دا به پیی پیرو ی ناو خوی بریاری وابوو نه نجومه نیکی نیشتمانی کوردستانی پیکه وه بنی، راو ناره زووی گه ئی کوردستان دهر بیری و کلیلی چاره نوسی بو بدو زریته وه، به لام بارو دوخ نه ره خسا که نه و بریاری له زه مینه ی واقعیدا به کردار جیه جی بکات ته نیا له و دووسا ئه ی بهر له بهر خودانه شکومه نده که ی به هاری سا ئی (۱۹۹۱) دانه بی، دوا ی نه وهش هه ر بو ی نه کرا، له بهر نه و کاره ساته یه ک له دوا یه کانه ی که له سه ری هه ک وه خیرایی ده قه ومان و، کو ره وه گشتیه میژوو ییه که شی به سه ردا هات و، نه و دانوستانه ش له گه ل حکومه تی عێراقدا که بوو به ریشیمان وه، تا ئیستاش هه یج ناواتیکی به ره ی کوردستان بو وه دیهینانی داخوازیه کانی گه ئی کوردستان_ عێراقی وه ده ست نه هی نا نه وه بوو حکومه تی عێراق کوته فروفیل و ده ستخه رو کردنمان و، له و به ئینانه ش په شیمان ده بو وه وه که له سه ره تای دانوستانه کاندا پیمانی دابوو، وێرای نه وهش فشاری هه مه جو ری سه ربازی و نابوری و دارایی و ئیداری و دهروونی خسته سه ر کوردو کوردستان و، له که مترین حورمه ت و مافی مرؤف که له جیهانی شارستانی دا، ئاساییه و دانی پیدانراوه لای داو پشت گو یی خست، له بهر هه موو نه وان وه، له بهر نه وهش که پیرو ی دیموکراتی بریتیه له حوکم و فه رمانرانی گه ل و به پیره بردنی کارو باری گه ل له ریگای نوینه رانه وه که خوی به شیوه یه کی نازاد هه ئیان بژی ره ی و، هه موو ده سه لاتیکیان پیده سپیری که به زنجیره ریکاریک حوکمی یاسا به رپا بکه ن و کومه ئی ده زگا و ریکخراوی پسپوو تاییه ته ندی ئی بیته دی و. به پیی پره نسپی جیا کردنه وه ی هه رسی ده سه لاتی ته شریعی و جیه جیکاری و دادوهری، بو شایی یاسایی پر بکه نه وه و، ئیداره ی کاروباری کوردستان_ عێراق پیکه وه بنی و، جو ری په یوه ندی له گه ل حکومه تی مه رکه زی ده ست نیشان بکه ن... له و هه موو نیشانه ش به هه ئبژاردنیکی نازاد و یه که و راست و دیموکراتی نه بی نا کری و نایه ته دی، جا بو وه دیهینانی نه و ناوات و ئاما نجان ه ی گه ئی کوردستان_ عێراق، نه م یاسایه ته شریع کرا.

سه رکر دایه تی سیاسی به ره ی کوردستانی ۸/۴/۱۹۹۲ از ریکه وتی (۱۹) ی

نه ورۆزی سا ئی ۲۶۹۲ ی کوردی

(پاشکوکان)

- (۱) دهقی یاسای ژماره (۱) ی سائی ۱۹۹۲ .
- (۲) دهقی یاسای ژماره (۴) ی یاسای هه موارکردنی یه کهم یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان سائی ۱۹۹۴ .
- (۳) دهقی یاسای ژماره (۵) ی سائی ۱۹۹۸ یاسای هه موارکردنی دووه می یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان .
- (۴) دهقی یاسای ژماره (۴۷) ی سائی ۲۰۰۴ یاسای هه موارکردنی سییه م یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان .
- (۵) دهقی یاسای ژماره (۲) ی سائی ۲۰۰۹ یاسای هه موارکردنی چواره می یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان .
- (۶) دهقی یاسای ژماره (۵) ی سائی ۲۰۰۹ یاسای هه موارکردنی پینجه می یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان .
- (۷) دهقی یاسای ژماره (۱۳) ی سائی ۲۰۰۹ یاسای هه موارکردنی شه شه می یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان .
- (۸) دهقی یاسای ژماره (۱۵) ی سائی ۲۰۱۳ یاسای هه موارکردنی هه وته می یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان .

پاشکوی (۱)

یاسای هه ئبژاردنی ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراق ۱۹۹۲

له سه ر بنه مای بهر ژه وه ندیه کانی گه ئی کوردستانی عیراق سه رکردایه تی سیاسی به ره ی کوردستانی عیراق ئه م یاسایه ی ده رکرد، که له رۆژی بلاوکردنه وه ی له رۆژنامه ی به ره ی کوردستانی له ۱۹۹۲/۴/۸ ی به رامبه ر به

١٩/٩٠٠٠٠/٢٦٩٢ ی کوردی چووہ قوناعی جی بہ جیکردنہوہ ، پاشتر لہ ژمارہ یہکی رۆژنامہی (ئہ نجومہن) لہ
١٥/٩/١٩٩٢ ١٥ بلاقراہوہو بہ مہش پەرلہمانی کوردستان متمانہی خۆی دایہ* .

یاسای ژمارہ (١) بۆ سالی ١٩٩٢

یاسای ہہ لہ ژاردنی ئہ نجومہنی نیشتمانی کوردستانی عیراق

دەر وازی یہ کەم

پیکھاتہی ئہ نجومہن

ماددہی یہ کەم:

ئہ نجومہنی نیشتمانی کوردستانی عیراق لہ چہند ئہ ندامیک پیکدیت کە ژمارہیان لہ (١٠٠) ئہ ندام کە مٹر نہ بییت و
لہ سەر بنہمای یہک نوینہر بۆ ہەر سی ہزار سەر نیشینیک.

ماددہی دووم:

ہہ لہ ژاردنہکان بہ شیوہی ہہ لہ ژاردنی گشتی نہینی راستہ و خۆ بہ ریوہ دەچیت.

ماددہی سی:

ئہ ندامی ئہ نجومہن نوینہرایہتی گہ لی کوردستانی عیراق دەکات.

ماددہی چوارہم:

١- ناشیت ہیج ئہ ندامیکی ئہ نجومہن و ہزیفہ یہکی گشتی ہہ بییت و فەرمانبہری گشتی بہ دەست لہ کارکیشاوہ
دادہنریت لہ و میژووہی تیایدا سویند لہ بہر دەم ئہ نجومہندا دەخوات.

٢- ناشیت ہیج ئہ ندامیک لہ یہک کاتدا ئہ ندامی ئہم ئہ نجومہنہو ہیج ئہ نجومہنیکی تری ہہ لہ ژاردراو بییت.

٣- ناشیت سەرۆکی یہکە کارگیر یہکان و ئہ فسہرانی ہیژہکانی ئاسایشی ناو خۆ خویان بپائیون بۆ ئہ ندامیتی
ئہ نجومہن ئہ گەر دەست لہ و ہزیفہکانیان نہ کیشنہوہ.

٤- ناشیت ہیج ئہ ندامیکی ئہ نجومہن لہ ماوہی ئہ ندامیتیدا خۆی پە یمان لہ گەل دەوئەتدا ببہستیت یان لہ ریگای
کەسانی ترہوہ، ہەر وەک نابیت ئیستیغلالی ئہ ندامیتیبہ کە ی بکات بۆ بہر ژہوہندی تاییہت.

ماددہی پینجہم:

ہہ موو ئہ ندامانی ئہ نجومہن تہنہا بۆ کاری ئہ ندامیتیان لہ ناو ئہ نجومہندا خویان تہرخان دەکەن

دەر وازی دووم

ہہ لہ ژاردنی ئہ نجومہن

بہشی یہ کەم

دەستەکانی ہہ لہ ژاردن

ماددہی شەشەم:

* ئەم یاسایہ لہ ژمارہ (١) ی رۆژی (١٥/٩/١٩٩٢) رۆژنامہی ئہ نجومہن، زمانجالی رەسمی پارلەمانی کوردستان بلاقراوہتہوہ.

بەبەریاری بەرهی کوردستانی دەستەبەکی بەلا دروست دەکریت بۆ سەرپەرشتی کردنی هە ئبژاردنەکان و بەسەرۆکایەتی دادوهریکی پلە یەك یان پلە دوو، و ئەندامیاتی داواکاریکی گشتی ناوچەیی تێهە ئچونەوه یان جیگرەکەیی و نوینەرانی بەرهی کوردستانی و نوینەرکی کارگیری، پیک دیت و ئەم ئەرکانە بەرپۆه دەبات:

۱. دیاریکردنی ناوچەکانی هە ئبژاردن

۲. پیکهینانی لیژنەکانی ناوچەکانی هە ئبژاردن بۆ سەرپەرشتی کردنی بەرپۆه چونی هە ئبژاردن تییاندا.

۳. دەرکردنی زانیاری و رینمایی بۆ ئاسانکاری بەرپۆه چونی هە ئبژاردنەکان و دیاریکردنی کات و ئەو رینگایەیی کە سەرۆک و ئەندامانی لیژنەکانی هە ئبژاردن پێ هە ئدەبژیردریت.

ماددەیی حەوتەم:

پیکهینانی لیژنەیی ناوچەکانی هە ئبژاردن بەسەرۆکایەتی دادوهریکی و نوینەرانی بەرهی کوردستانی و کارگیری کە ئەمانیش لەرێی خویانەوه لیژنەیی سەنتەرەکانی هە ئبژاردن پیکدەهینن.

ماددەیی هەشتەم:

لیژنەیی هەر سەنتەرکی هە ئبژاردن بەسەرۆکایەتی دادوهر یان جیگرکی داواکاری گشتی و یاساناسیک و نوینەری هەر لیستیکی هە ئبژاردن پیکدیت.

بەشی دووهم

ناوچەکانی هە ئبژاردن

ماددەیی نۆیەم:

کوردستانی عیراق دابەشەکریتە سەر ناوچەیی هە ئبژاردن بەشیوہیک لە چوار ناوچە کە مەتر نەبیت.

ماددەیی دەیەم:

ناوچەیی هە ئبژاردن دابەشەکریتە سەرژمارەیک سەنتەری هە ئبژاردن کە بەگۆیرەیی بەیاننامەیی لیژنەیی ناوچە کە دەبیت.

ماددەیی یانزەهەم:

هە ئبژاردنی تەواو کەر بۆ ئەندامیاتی ئە نجومەن بەگۆیرەیی ئەو بنەمایانەیی باسیان لیوہکراوہ ئەو بەشانەیی کوردستانی عیراق کە ئیستا ناتوانریت هە ئبژاردنیان تیدا ئە نجام بدریت، ئەدوای ئەمانی بەرەبەستەکان، ئە نجام دەدریت.

بەشی سێیەم

کاتی هە ئبژاردنەکان

ماددەیی دوانزەهەم:

کاتی هه ئبژاردن به گویهری بریاریکی بهرە کوردستانی له ریگای هوکارهکانی راگه یاندنەوه بهر له کاتی دیاری کراو، به ماوهیهک که له مانگیك که متر نه بییت، بلاوده کریتهوه.

ماددهی سیانزههم:

دهنگدان له سهرحهم ناوچهکانی کوردستانی عیراقددا له یهک روژدا نه نجام دهدرییت.

ماددهی چواردههم:

له کاتی تهواووونی ماوهی نه نجومه نه که یان هه ئوهشانهوهی، بریاریک له ماوهی پانزه روژدا له لایهن سهروکی دهسه لاتی جیبه جیکردنهوه دهردهچیت که له روژی کوتایی هاتنی ماوهی نه نجومه نه که یان هه ئوهشانهوهیهوه دهست پییدهکات و تیایدا کاتی هه ئبژاردنی نه نجومه نی نوی به گویهری نه حکامی ماددهی دوانزههم له یاسایه، دیاری دهکرییت.

بهشی چوارهم

خشتهکانی دهنگدهران

ماددهی پانزههم:

بو ههر ناوچهیهکی هه ئبژاردن خشتهی ناوی دهنگدهران به گویهری سهنته رهکانی هه ئبژاردن ناماده دهکرییت که به پپی پیتتهکانی نه بجهدی ریکخراون و پیشه و ناویشان و میژوو شوینی له دایک بونیانی له خوگرتوووه به چه ند کوپیهک بو لیژنه ی ناوچه که ده نیردرییت و نه گهر نه مه نه کرا نهوا لیژنه ی بالا ده توانییت هه ر ریگایهکی تر که خوی به شیای ده زانییت، بیگریته بهر بو به دیهینانی مه بهستی داواکراو.

ماددهی شانزههم:

لیژنه ی ناوچه، کاری دابه شکردنی خشتهکان به سهر سهنته رهکاندا دهگریته نه ستو بو بلاوکردنه وه یان لهو بوردانه دا که بو نه و مه بهسته ناماده کراون و نه مهش به ماوهیهک ده بییت که لانی کهم بهر له پانزه روژ له کاتی دیاریکراوی دهنگدانه که بییت، دوا به داوی مۆرکردنیان به مۆری لیژنه ی ناوچه کهو جیگیرکردنی میژووی بلاوکردنه وه یان له گه ل ره چاوکردنی ناوه روکی ماددهی پانزههم.

ماددهی حه قه هم:

فه رمانگهی باری شارستانی کارتیکي دهنگدان که شیوه و جوړو پیکهاته که ی به به یانیکی دهسته ی بالا دیاری دهکرییت، ده داته هه ر هاو لاتییهک که ته مه نی هه ژده سالی ته واو کرد بییت، به مه رجیک دهنگدەر که سییتی خوی له کاتی دهنگداندا به سه لیینییت.

ماددهی هه ژده هم:

۱- بو ههر که سییک مه رجهکانی دهنگدهری تییدا بییت و تو مارکردنی ناوی فه رامۆشکرا بییت له خشته ی دهنگدهراندا، ده توانییت داوای تو مارکردنی ناوی بکات، و بو ههر دهنگدهریک هه یه داوای زیادکردنی ناوی هه ر هاو لاتییهک بکات که به ناحق تو مارکردنی ناوی فه رامۆشکراوه یان داوای زیادکردنی ناوی هه ر هاو لاتییهک بکات که به ناحق له خشته ی دهنگدهراندا سپرداوه ته وه، له ماوهی ده روژدا له بهرواری بلاوکردنه وهی خشته ی دهنگدهرانه وه.

٢- داواکه پیشکەش بە لیژنەی ناوچەکە دەکریت بۆ یەکلادکردنەوهی ئەماوەیە کدا کە ئەسی رۆژ تێپەر نەکات
لە بەرواری پیشکەشکردنی داواکەوهو بریاری یەکلاییکردنەوهی داواکە رەها دەبیت.

بەشی پینچەم

مەرجهکانی دەنگدەر و پالیورا

ماددەى نۆزدههەم:

بۆ ھەر ھاوڵاتیەکی کوردستانی عیراق ھەبێت یان مێ، ببیتە دەنگدەر یان پالیورا، ئەگەر ئەو مەرجانەى
تێدابیت کە ئەم یاسایەدا باسیان لێوەکراوە.

ماددەى بیستەم:

مەرجه دەنگدەر ھاوڵاتی کوردستانی عیراق بێت و ھەژدە سائی تەواو کردبیت.

ماددەى بیست و یەك:

مەرجهکانی پالیورا بۆ ئەندامی ئەنجومەن:

١. ھاوڵاتی کوردستانی عیراق بێت و دانیشتو بێت تیایدا.
٢. شایستەیی تەواوی ھەبیت و گەیشتبیتە تەمەنی سی سائی.
٣. خویندەوهو نوسین بەتەواوی بزانی.
٤. حوکم نەدرابیت بەتوانی ئەکەدار بەشەرەفو ئادابی گشتی و پاکیزەیی (نەزاهەت).
٥. حوکم نەدرابیت بە بەندکردن بەتوانی کوشتنی بەئەنقەست یان دزی.
٦. بەشداری نەکردبیت لەو تاوانانەى دەسەلاتی پاکتاو کەر پلانی بۆداناون و لە کوردستان ئەنجامی

داون.

بەشی شەشەم

خۆ پالاوتن

ماددەى بیست و دوو:

١- ھەر حزب یان چینی یان کەمبەینە یەکی نەتەوهی (تورکمان، عەرەب، ئاشوری یان ھەرکەمبەینە یەکی
تر) دەتوانیت لیستی تاییەتی خۆی پیشکەش بکات کە ناوی پالیورا و ھەکانی ئەسەر ئاستی کوردستانی عیراق لەخۆ
گرتبیت.

٢- پیشکەشکردنی لیستی پالیورا و ھەکان لەماوەی دە رۆژدا دەبیت کە لەرۆژی بلاوکردنەوهی کاتی
ھەبێژاردنەکانەوه دەست پێدەکات بۆ سەرۆکی دەستەى بالا بە پشتنەستوری ئەو بەنگە نامانەى ئەماددەى بیست و
یەکی ئەم یاسایەدا پێویستە.

ماددەى بیست و سێ:

- ۱- دهسته‌ی بالا له‌ماوه‌ی بیست و چوار سه‌عاتدا داوا یه‌کلایی ده‌کاته‌وه‌و پاشان داواکاری پائیوه‌رو نوینه‌ری نیستی دیاریکراو له‌ب‌پ‌یاره‌که‌ی له‌ماوه‌ی دوورژدا ناگادار ده‌کاته‌وه.
- ۲- داواکاری پائیوه‌ر ده‌توانیته‌ له‌ماوه‌ی دوورژدا له‌میژوی ناگادارکردنه‌وه‌ی له‌ب‌پ‌یاره‌که، تانه له‌ب‌پ‌یاری دهسته‌ی بالا له‌لای دادگای تیهه‌چونه‌وه‌ی کوردستان بدات.
- ۳- دادگای تیهه‌چونه‌وه‌ به‌و سیفه‌ته‌ ته‌میزییه‌ی هه‌یه‌تی ب‌پ‌یاریکی یه‌کلاکه‌ره‌وه‌ ده‌باری تانه‌که له‌ماوه‌ی دوو رۆژدا ده‌رده‌کات.
- ۴- واداده‌نریته‌ په‌یوه‌نداره‌کان ناگادارکرا بیته‌وه‌ به‌ب‌پ‌یاره‌ باس لیوه‌کراوه‌کانی سه‌ره‌وه‌ له‌میژووی بلاوکردنه‌وه‌یان له‌ناو بۆردی ناگاداریه‌کانی نه‌و لایه‌نه‌ی ده‌ریکردوه.
- ۵- دهسته‌ی بالا له‌ریگای هۆکاره‌کانی راگه‌یانندنه‌وه‌ نیستی پائیوراوه‌کان لانی که‌م به‌ماوه‌ی دوانزه‌ رۆژ پیش کاتی ده‌نگدان بلاوده‌کاته‌وه‌، هه‌روه‌ک له‌و بۆرده‌دا که‌ بۆ نه‌م مه‌به‌سته‌ له‌هه‌ر سه‌نته‌ریکی هه‌لب‌ژاردنی ناو ناوچه‌کانی هه‌لب‌ژاردن ناماده‌کراوه‌ بلاوده‌کاته‌وه‌.

به‌شی هه‌وته‌م

پروپاگه‌نده‌ی هه‌لب‌ژاردن

مادده‌ی بیست و چوار

پروپاگه‌نده‌ی هه‌لب‌ژاردن نازاده له‌سنوری یاساو سیسته‌می گشتی و نادابدا، به‌مه‌رجیک به‌ره‌ی کوردستانی بنه‌مای هاوتایی له‌هه‌لدا له‌نیوان نیسته‌ کیبه‌ریکاره‌کاندا دا‌بین بکات.

مادده‌ی بیست و پینج

پروپاگه‌نده‌ی هه‌لب‌ژاردن له‌رۆژی دوا‌ی بلاوکردنه‌وه‌ی نیستی ناوی پائیوراوانه‌وه‌ ده‌ست پیده‌کات و پیش چلو هه‌شت سه‌عات له‌ده‌ست‌پ‌یکردنی پرۆسه‌ی ده‌نگدان کۆتایی پ‌ی‌د‌یت.

به‌شی هه‌شته‌م

ده‌نگدان

مادده‌ی بیست و شه‌ش

سه‌رۆکی لیژنه‌ی سه‌نته‌ری هه‌لب‌ژاردن و نه‌ندامه‌کانی جگه‌ له‌دادوه‌رو جیگرانی داواکاره‌ گشتیه‌کان به‌ر له‌پراکتیزه‌کردنی نه‌رکه‌کانیان سویندیك ده‌خۆن له‌به‌رده‌م لیژنه‌ی ناوچه‌که‌دا، که‌ به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌یه‌:

"سویند ده‌خۆم به‌خوای گه‌وره‌ کاره‌که‌م به‌راستگویی و نه‌مانه‌ت و بی‌لایه‌نی جیه‌جیه‌که‌م"

مادده‌ی بیست و هه‌وت

دهسته‌ی بالا ری‌نمایی و زانیاری پ‌ی‌ویست ده‌رده‌کات تا له‌ری‌گایانه‌وه‌ شیوه‌وه‌ قه‌باره‌ی سندوقه‌کانی ده‌نگدان و چۆنیه‌تی داخستن و کردنه‌وه‌یان دیاری بکریته‌.

مادده‌ی بیست و هه‌شت

لیژنه‌ی ناوچه‌ هه‌لده‌ستیه‌ت به‌چاپ کردنی کارته‌کانی ده‌نگدان و ناماده‌کردنی سندوقه‌کان به‌گویره‌ی زانیاری و ری‌نماییه‌کانی دهسته‌ی بالا.

ماددهی بیست و نۆ:

۱- دهنگان بۆ هه ئبژاردنی لیستهکان له ریگای نوسینهوه ده بیته له ناو کارتی هه ئبژاردنه که دا که شیوهو چۆنیهتی و پرکردنه وهی به به یانیك ده بیته که دهستهی بالا دریده کات.

۲- نهو دهنگدهری خویندنه وهو نوسین نازانیته ، ده توانیته داوا له که سیکی تر بکات کارته که ی بۆ پر بکاته وه.

۳- نوینه رایه تی له دهنگاندا قبول ناکریت.

ماددهی سی:

سه روکی لیژنه ی سه نته ری هه ئبژاردن پاراستنی نیزام له سه نته ره که یدا ده گریته نه ستوو، و ده توانیته نهو ریوشوینانه بگریته بهر که زه مانه تی باش به ریوه چونی هه ئبژاردنه کان و سه لامه تیان ده کات و نابیته هیزه کانی ناو خوو چه کداره کان بچنه ناو سه نته ره کانی دهنگانده وه ته نها له سه ر داوای سه روکی لیژنه که نه بیته.

ماددهی سی و یهک:

لیژنه ی سه نته ره له هر نارازی نامه یه که ده کوئیتته وه که پیشکه شی ده کریت سه باره ت به پرۆسه ی هه ئبژاردن و به بریاریکی هودار له کوئوسیکی تایبه تدا جیگیر ده کریت.

ماددهی سی و دوو:

پرۆسه ی دهنگان له سه عات هه شتی به یانی ده ست پیده کات و له سه عات هه شتی نیواره کوتایی پیدیتو دهسته ی بالا ده توانیته به به یانیك کاتی تر دیاری بکات که لهو کاتزمیرانه تیپه ر نه کات بۆ دهنگان دانرابوون.

ماددهی سی و سێ:

له گه ن ته واو بوونی کاتی دیاریکراوی دهنگاندا ، سه روکی لیژنه ی سه نته ره که کوتایی هاتنی پرۆسه ی دهنگان راده گه یه نیت و له کوئوسی هه ئبژاردندا جیگیری ده کات و سندوقه کان ده کرینه وهو دهنگه کان به شیوه یه کی ناشکرا جیا ده کرینه وه به نامه ده بوونی نوینه ری لیسته کیبه رکیکاره کان.

ماددهی سی و چوار:

نه م کارتانه ی خواره وه به پوچه ل داده نرین:

۱- کارتی مۆر نه کراو به مۆری لیژنه ی سه نته ره که.

۲- کارتی هیمانه کراو بۆ هیچ لیستیکی پانیوراوان یان نهو کارتانه ی سه رلیتی کدانی پیوه دیاره بۆ هه ئبژاردنی

یه کی له لیسته کان.

ماددهی سی و پینج:

۱- لیژنه ی سه نته ره کان هه ئده ستن به نامه کردنی کوئوسی واژوکراو له سه ر نه نجامه کانی دهنگان و ده یخه نه زه رفی داخراوو مۆرکراو به مۆری سه نته ره که وه دیدنه لیژنه ی ناوچه که.

۲- لیژنه ی ناوچه کان دواي کوکردنه وهی نه نجامه کان و به لگه نامه کانی سه نته ره کان ، هه ئده ستن به نامه کردنی

کوئوسی واژوکراوو مۆرکراو به مۆری لیژنه که یان و دیدنه دهسته ی بالا.

ماددهی سی و شهش:

۱- کۆی دهنگی دهنگدهران دابه شی کورسیه کان ده کریت بۆ ده رهینانی تیگرای هه ئبژاردن.

۲— سه‌رجه‌می نه‌و ده‌نگانه‌ی هه‌ر لیستی‌ک به‌دهستی هیناوه دابه‌شی تیکرای هه‌بژاردن ده‌کریت بو ده‌ستیشانکردنی ژماره‌ی نه‌و کورسیانه‌ی هه‌ر لیستی‌کی دیاریکراو به‌دهستی هیناوه له‌گه‌ل ره‌چاوکردنی نه‌م دوو خالهی لای خواره‌وه.

۳— هه‌ر لیستی‌ک ۷/۷ی ده‌نگی ده‌نگه‌رانی به‌دهست نه‌هینابیت نوینه‌ری نابیت له‌نه‌ نجومه‌نداو ده‌نگه‌کانی دابه‌شده‌کریت به‌سه‌ر نه‌و لیستانه‌ی سه‌رکه‌وتنیان به‌دهست هیناوه به‌گویره‌ی ریژه‌ی سه‌رکه‌وتنه‌کانیان.

۴— نه‌و کورسیه به‌تالانه‌ی که به‌هوی بونی ماوه (باقی) نه‌وتووه که‌ناگه‌نه تیکرای هه‌بژاردن به‌به‌تالی ده‌میننه‌وه، به‌شیوه‌ی یه‌ک له‌دوای یه‌ک ده‌درینه نه‌و لیستانه‌ی که‌گه‌وره‌ترین ماوه‌یان هه‌یه.

مادده‌ی سی و جهوت:

۱. لیژنه‌ی بالا ریژه‌ی سه‌دی و نه‌و کورسیانه‌ی هه‌ر لیستی‌ک به‌دهستی هیناوه بلاوده‌کاته‌وه.

۲. هه‌بژاردنی سه‌رکه‌وتوانی ناو پالیوراوان بو نه‌و لایه‌نه جیده‌هیلریت که‌خواه‌نی لیسته‌که‌یه‌و به‌م

شیوه‌یه‌ی خواره‌وه ده‌بیت:

ا- یه‌ک له‌ دوای یه‌ک

ب- ده‌ستیشانکردن

ج- قورعه

۴— ده‌سته‌ی بالا ناوی سه‌رکه‌وتوان بو نه‌ندامیتی نه‌ نجومه‌نی نیشتمانی کوردستانی عیراق بلاوده‌کاته‌وه.

مادده‌ی سی و هه‌شتم:

ده‌سته‌ی بالا بو هه‌یه هه‌بژاردنی هه‌ر مه‌به‌ندیکی هه‌بژاردن هه‌ئوه‌شینیتته‌وه نه‌گه‌ر ده‌رکه‌وت غه‌ش یا فیلی

تیدا کراوه وکارده‌کاته سه‌ر نه‌نجامه‌کانی هه‌بژاردن

ده‌روازی سپیه‌م

نه‌ندامیتی له‌ نه‌نجومه‌ندا

به‌شی یه‌که‌م

حه‌صانه‌کان و پاداشته‌کان

مادده‌ی سی و نو:

پرسیار له‌نه‌ندام ناکریت ده‌رباره‌ی نه‌و بیرورایانه‌ی ده‌یدات یان نه‌و واقعه‌نه‌ی ده‌ریده‌خات له‌کاتی

پراکتیزه‌کردنی کاره‌که‌ی له‌نه‌نجومه‌ندا.

مادده‌ی چل:

۱— نابیت هیچ نه‌ندامیکی نه‌نجومه‌ن مولاچه‌قه بکریت یان بگریت به‌هوی تاوانیکه‌وه له‌کاتی به‌ستنی

خوله‌کانی نه‌نجومه‌ندا به‌بئ ریپیدانی نه‌نجومه‌ن ته‌نها له‌و باره‌دا نه‌بیت که به‌سه‌ر نه‌نجامدانی تاوانه‌که‌وه

ده‌گریت.

۲- نابیت هیج نه ندامیکي نه نجومه ن مولا حقه بکریت یان بگریت له دهره وهی خوله کانی نه نجومه ن به هوی تاوانیکه وه به بی ریپیدانی سه روکی نه نجومه ن ته نها له و حالته دا نه بیت که به سه ر نه نجمادانی تاوانه که وه ده گریت.

ماددهی چل و یهک:

هر یهک له سه روکی نه نجومه ن و جیگره که ی و سکر تییره که ی و نه ندامه کانی پاداشتیکی مانگانه وهرده گرن که له لایه ن نه نجومه نه وه دیاری ده گریت.

ماددهی چل و دوو:

۱- خزمه تی نه ندامی نه نجومه ن به مه به سستی سه رموچه ی سالانه و به رزکردنه وه و خانه نشینکردن نه ژمار ده گریت.
۲- نه گه ر یه کیک له نه ندامانی نه نجومه ن گیانی له ده ست دا له کاتی نه نجمادانی خزمه تدا یان به و هوییه وه، نه و موچه یه کی خانه نشینی بو خیزانه که ی دهر پردریته وه که نه نجومه ن ده ستیشانی ده کات.

به شی دووهم

کو تایی هاتن به نه ندامیتی

ماددهی چل و سی:

کو تایی به نه ندامیتی له نه نجومه ندا دیت له یه کیک له م بارانه ی خواره ودا:

۱- کو تایی هاتن به ماوه ی نه نجومه نه که یان هه ئه شان وهی.
۲- ده ست له کارکیشان وهی نه ندام و به جیبجیکراو داده نریت له میژووی قبولکردنیه وه له لایه ن نه نجومه نه وه و به ده نگی زورینه ی ناماده بووان.

۳- نه مانی یه کیک له مه رجه کانی نه ندامیتی نه نجومه ن، که نه نجومه ن به زورینه ی سی یه کی نه ندامانی ناماده بوو بریاری له سه ر ده دات.

۴- ناماده نه بوونی نه ندامیک له سی دانیشتنی یهک له دوای یه کی نه نجومه ندا به بی بونی پاساویکی مه شروع.

۵- مردنی نه ندام.

ماددهی چل و چواره:

نه گه ر یه کیک له کورسیه کانی نه نجومه ن به تال بوو نه و پائیوراویکی تری هه مان لیست ده خریته شوینی که له لایه ن نه و لایه نه وه هه ئه دهر بژیردریت که خاوه نی لیسته که یه به گویره ی برگه ی (۲) له مادده ی سی و حه وتی نه م یاسایه .

ده روزه ی چواره م

به ریوه چونی کاره کان له نه نجومه ندا

ماددهی چل و پینج:

نه جو مه ن له هه ولیر دانیشتنه کانی خوی ده به ستیت و له کاتی پیویستدا ده شیت هر جیگایه کی تر هه ئه بژی ریت.

ماددهی چل و شهش:

نه نجومه ن یه که مین کو بونه وهی خوی له سه عات ده ی ده یه مین روژی بلا وکردنه وهی نه نجمه کانی هه ئه بژاردن، ده به ستیت.

ماددەى چل و ھەوت:

ئە نجومەن يەكەمىن كۆبۈنەھەى خۆى بەسەرۇكايەتى پىرتىرىن ئەندام دەبەستىت و ئەندامان ئەم سوئندە دەخۇن:
"سوئند دەخۇم بەخوای گەورە پارىزگارى بکەم ئەيەكئىتى گەل و خاكى كوردستانى عىراق و بەرژەوئەندىە بالاکانى"

ماددەى چل و ھەشت:

ئە نجومەن ئەدانىشتنى يەكەمىدا بەرىگای دەنگدانى نەئىنى سەرۇك و جىگىرى سەرۇك و سكرتئىر بەزۇرىنەى رەھای ئەندامانى ھەئدەبئىرىت.

ماددەى چل و ئۆ:

۱- ئە نجومەن ئەدانىشتنى يەكەمىدا كاتى خولەكانى كۆبۈنەوكانى دەستنىشان دەكات بەمەرجىك ئەسائىكدا ئەدوو خول كەمتر نەبئىت.

۲- سەرۇكى ئە نجومەن يان چارەكى ژمارەى ئەندامانى ئە نجومەن بۇيان ھەيە بانگئىشتى بەستنى دانىشتنىكى نائاسايى بکەن و كۆبۈنەوھەكە ئەم بارەدا تايبەت دەبئىت بەسەىركردنى ئەو بابەتە دىارىكراوانەى بانگئىشتەكەى ئەسەرکراوہ.

۳- سەرۇكى ئە نجومەن دەتوانئىت داواى بەستنى دانىشتنىكى نائاسايى بکات ئەسەر داواى سەرۇكى دەسەلاتى جىبە جىكردن ئەكاتى پىوئىستدا.

ماددەى چە نجا:

۱- دانىشتنەكانى ئە نجومەن راست نابن تەنھا بەئامادەبوونى زۇرىنەى ئەندامانى نەبئىت، وپرىارەكانى ئە نجومەن بەزۇرىنەى رەھای ئامادەبووان وەردەگىرىت، تەنھا ئەو بارانەدا نەبئىت كەزۇرىنەى يەكى تايبەتى دەوئىت و ئەكاتى يەكسان بوونى بىروپراكاندا دەنگى سەرۇك يەكلاكەرەوہ دەبئىت.
۲- دەنگدان ئەسەر پىرۇژەى ياساكان ماددە بەماددە بەرپوہ دەچئىت.

ماددەى پە نجاو يەك:

ماوہى ئە نجومەن سى سائەو ئەيەكەمىن دانىشتنىوہ دەست پئىدەكات و بەكۇتايى ھاتنى دواكۆبۈنەھەى سائى سىيەمى كۇتايى دئىت.

ماددەى پە نجاو دوو:

دانىشتنەكانى ئە نجومەن ئاشكرايەو دەشئىت نەئىنى بن ئەسەر داواى سەرۇكى ئە نجومەن يان ژمارەيەك كە ئەچارەكى ژمارەى ئەندامان كەمتر نەبئىت و بەرەزامەندى زۇرىنەى ئامادەبووان.

ماددەى پە نجاو سى:

بۇ دەسەلاتى جىبە جىكردنى دروست بوو ئەئە نجومەن يان بۇ دە ئەئەندامانى ھەيە پىرۇژەى ياساكان پئىشنىار بکەن و پىرۇژەى ياسا سەىر ناكرىت بەر ئەبىنىنى ئەلايەن لىژنەى تايبەتەندەوہو ھەر پىرۇژەيەك ئە نجومەن رەتئىكردەوہ جارئىكى تر ئەماوہى ھەمان ئەو خولەى دانىشتنەكاندا ناخرىتەوہ بەردەمى.

ماددهی په نجاو چوار؛

۱- هه موو نه ندامیکی نه نجومه ن به پیی په پیرهوی ناو خوئی نه نجومه ن ده توانییت پرسیارو لیپرسینه وه به رامبه ر نه ندامانی دهسه لاتی جیبه جیکردن بکات سه بارهت به و بابه تانه ی ده چنه چوارچیوهی نه رك و دهسه لاته کانیان و ده بیته وه لامیان بدریته وه له ماوهی حهوت روژدا له روژی ناگادارکردنه وه یان و گهر پیویستی کرد گفتوگوکردن له سه ر بابه تی لیپرسینه وه که له ناو نه نجومه ندا جیبه جی ده کریت.

۲- بو چاره کی نه ندامانی نه نجومه ن هه یه داوایه کی هو دار پیشکesh بکن سه بارهت به وه رگرتنه وه ی متمانه له دهسه لاتی جیبه جیکردن یان یه کیك له نه ندامانی، نه نجومه ن گفتوگو له سه ر نه و داوایه ناکات دوا ی تیپه ر بوونی حهوت روژ به سه رییدا نه بیته و دهنگی له سه ر ده دریته پاش نه وه ی دوو روژ به ته واوی گفتوگوی له سه ر ده کریت.

۳- نه گهر نه نجومه ن بریاریدا متمانه له دهسه لاتی جیبه جیکردن یان له سه روکه که ی وه رگریته وه نه و ده بیته یه که سه ر ده ست له کارکیشانه وه که ی پیشکesh بکات.

ماددهی په نجاو پینج؛

سه روکی نه نجومه ن یان نه وه ی نوینه رایه تی ده کات پاراستنی نیزام له ناو نه نجومه ندا ده گریته نه ستو.

دهروازی پینجه م

نه رك و دهسه لاته کانی نه نجومه ن

ماددهی په نجاو شش؛

نه نجومه ن نه م نه رك و دهسه لاته نه ی خواره وه پراکتیزه ده کات؛

۱. یاسا دانان.
۲. بریاردان له سه ر په یماننامه کان و مه سه له چاره نو سازه کانی گه لی کوردستانی عیراق و دیاریکردنی په یوه نندی یاسایی له گه ل دهسه لاتی نیوه ندییدا.
۳. ده ست نیشان کردنی سه روکی دهسه لاتی جی به جی کردن که له دهسه لاتی دایه نه ندامانی دهسه لاته که ی له نیوان نه ندامانی نه نجومه ن یان له که سانی تر ده ست نیشان بکات.
۴. متمانه پیدان و وه رگرتنه وه ی متمانه له دهسه لاتی جیبه جیکردن.
۵. بریاردان له سه ر بودجه ی گشتی و پلانه کانی په ره سه ندن.
۶. چاودییری کردنی کاره کانی دهسه لاتی جیبه جیکردن.
۷. پیکهینانی لیژنه بو نه نجامدانی لیکوئینه وه له هر مه سه له یه ک پیی باش بیت.
۸. دانانی په پیرهوی ناو خو بو خوئی و دیاریکردنی بودجه و میلاکه کانی و دامه زراندنی فه رمانبه رانی.
۹. پیکهینانی لیژنه ی هه میشه یی و کاتی له نه ندامه کانی به گویره ی په پیرهوی ناو خو.
۱۰. دانانی بنه ماکانی تاوانباریی و دادگایی کردنی (نه ندامان له حاله تی لادانیان له و سوینده ی خوار دوویانه.

۱۱. شیکردنه وه ی نه و تانانه ی پیشکeshی ده کریت سه بارهت به راستی هه لبراردنی نه ندامان و نه ندامیته هیج نه ندامیک پوچه ل ناکریته وه ته نها به بریاریک که زورینه ی سیبه کی ناماده بان ده ریده که ن.

دهروازی شه شهم

تاوانه‌کانی هه ئبژاردن

ماددهی په نجاو ههوت:

سزا ده‌دریته به به‌ندکردن هه‌رکه سیك كه :

۱- ده‌نگه‌رانی به پاره هه‌خه‌له‌تاندبیت یان ریگای فیله و توندوتیژی به‌کارهینابیت بو هه‌ئبژاردنی که سیك یان ریگه‌گرتن له هه‌ئبژاردنی.

۲- سندوقی دزی بیت یان ده‌ستدریژی کردبیته سه‌ر سندوق یان له‌کاری خستبیت یان ئه‌وکارانه‌ی به‌کارته‌کانی ده‌نگدان کردبیت یان به‌هوی به‌ریگرتنیه‌وه تاوانی ئه‌ نجامدا بیت، ئه‌مانه‌هه‌مووی ده‌که‌ووته ژیر رکیفی یاسای سزادانه‌وه.

۳- چه‌ند جاریك ناوی له‌خشته‌ی هه‌ئبژاردندا به‌ئه‌نقه‌ست تو‌مارکردبیت.

۴- چه‌ند جاریك ده‌نگی دابیت.

۵- لیستیکی جیاوازی له‌و لیسته‌نوسی بیت که له‌لایهن ده‌نگه‌ره‌وه داوای لی‌کراوه..

۶- ریگای له‌ده‌نگدانی ده‌نگه‌ریك گرتبیت به‌هه‌ر ریگایه‌ك.

۷- ریگای له‌به‌ریوه‌چونی هه‌ئبژاردنه‌کان گرتبیت یان به‌ره‌ستی بو دانابیت.

۸- ساخته‌کاری کردبیت له‌کاتی جیاکردنه‌وه‌ی ده‌نگه‌کاندا.

۹- سه‌رپیچی له‌ئه‌ حکامه‌کانی په‌یوه‌ستدار به‌ پروپاگه‌نده‌ی هه‌ئبژاردن کردبیت.

ده‌روازه‌ی هه‌وته‌م

ئه‌ حکامی موته‌هه‌ریقه

مادده‌ی چه‌ نجاو هه‌شت:

هیچ چه‌کداریك یان هی‌زیکی چه‌کدار بو‌ی نییه‌ بجیته‌ ناو ئه‌ نجومه‌نه‌وه، وه یان نزیک ده‌رگا‌کانی به‌مینیته‌وه ته‌نها له‌سه‌ر داوای سه‌روکی ئه‌ نجومه‌ن نه‌بیت.

مادده‌ی په‌ نجاو نو:

ئه‌وه داوایانه‌ی له‌سه‌ر هه‌ئبژاردنه‌کان پیشک‌ه‌ش ده‌کرین دوا‌ی تی‌په‌رپوونی سی‌مانگ به‌سه‌ر ته‌واو‌بوونی هه‌ئبژاردنه‌کان، گو‌بیان لی‌ناگیریت.

مادده‌ی شه‌ست:

یاسا ده‌رکراوه‌کانی ئه‌ نجومه‌ن له‌روژنامه‌یه‌کی تاییه‌تدا بلا‌وده‌کرینه‌وه که ئه‌ نجومه‌ن ده‌ریده‌کاتو به‌جیبه‌جیکراو داده‌نریت له‌روژی بلا‌وکردنه‌وه یانه‌وه گه‌ر هیج می‌ژوویه‌کی تر بو جیبه‌جیکردنی دانه‌نرابیت.

مادده‌ی شه‌ست و یه‌ك:

ئه‌م یاسایه‌ به‌جیبه‌جیکراو داده‌نریت له‌روژی بلا‌وکردنه‌وه یه‌وه له‌روژنامه‌ی به‌ره‌ی کوردستانیدا...

ده‌رکرا له‌روژی چوارشه‌مه‌ی ریکه‌وتی ۱۹۹۲/۴/۸ ی زاینی به‌رامبه‌ر به ۱۹/نه‌روژی/۲۶۹۲ ی کوردی

سه‌رکرایه‌تی سیاسی به‌ره‌ی کوردستانی

یەکییتی نیشتمانی کوردستان	جەلال تالەبانی
پارتی دیموکراتی کوردستان	مەسعود بارزانی
پارتی سۆسیالیستی کوردستان (پاسۆک)	عەبدوڵلا ناگرین
پارتی سۆسیالیست ئەکوردستانی عێراق	رەسول مامەند
حزبی شیوعی کوردستان	عەزیز محەمەد
پارتی گەلی دیموکراتی کوردستان	سامی عەبدوڵرەحمان
حزبی زەحمەتکێشانی کوردستان	قادر عەزیز
بزوتنەوێی دیموکراتی ئاشوری	یەعقوب یوسف

هۆیه‌کانی دەرچواندنی ئەم یاسایە

حکومەتی عێراق ، ئەم دواپەیدا کاریکی ئەوتۆی کرد کە ئە مەو بەر شتی وا رووی نەداوە ، ئەو هەبوو بریاری دا ئیدارەکانی خۆی (دایەرەفرمانبەران) ئە ناوچەیی کوردستان بکێشیتەو، بەمەش بۆشاییەکی حکومی و یاسا کاریکی بی وینە ی نایەو و، بەرەیی کوردستانی کە ئە گە ئیدا ئە دانوستاندا بوو خستە بەردەم بارودۆخیچکی ئاژۆو ئەزموونیکی گران ، چونکە هەر کۆمەلگە یەک ئادەمیزادی تیدا بیئت ، ناچار پیویستە کاروباری رێک بخری بۆ ئەوێ یاسا ، سەرورە بی و عەدالەت بەرپابی و ، خۆراک و دەرمان دەسە بەر بی و ، ئاسایش و ماف و مولچک و مال و ئازادی و ژیان و حورمەتی هاوڵاتیان پارێزراو بیئت . ئەمانەش بە کۆششی تەنیا کەس (الفردی) زامن ناگریچن مەملانی و ئاژاوەی ئی پەیدا دەبی . ئەم دۆخە پیویستی بە کۆششی هاوبەشە بۆ رێکخستن و بەرپۆهبردنی کاروباری کۆمەلگە و داسە پاندنی حوکمی یاسا و عەدالەت ، ئەمەش ئە رێگای نوینەرانی گە ئەو دێتە دەست .

ئادەمیزاد ، هەر ئە کۆنەوێ دانی بە دیموکراتیدا ناوە، کە شیوازیکی چاکی دەرپرینی ئاوات و ئومیدی داو رۆژراو بۆ چوونی کۆمەل و هە ئبژاردنی نوینەری خۆیەتی کە حوکم و ئیدارە بگریتە ئەستۆ ئەم پرەنسیپە سەلماندوویەتی کە بۆ کار پیکردن چاکەو ، شایەنی ئەزمونەو، هیچ پرنسیپییکیش بە درێژایی چاخەکانی میژوو بە قەدەر پیرووی دیموکراتی خۆراگر نەبوو، تا وای ئی هات ، بوو بە رێساو رچەیی جیهانی ئەمرو، ئەم جیهانەیی کە لا پەرەکانی رژییمی دیکتاتۆریی تیدا دە پیچریتەو ، پایەکانی سیستەمیکی جیهانیی نوویی ئە جی دادەمەزری کە ئە سەر دوو کوچکەیی بنچینەیی راگیرین ، ئەمانەن : (دیموکراتی و ، ریزنان ئە ماف و ئازادییەکانی ئادەمیزاد (مروقت) .

بەرەیی کوردستانی ، کە خۆی دەستە لاچتی واقعیی گۆرە پانە کە یە (Defacto) کە و تە خۆ و ، شانی دایە بەر ئەو ئەزمونە سەخت و گرانه ، کە حکومەتی عێراق ، بۆی بە جی هیشت ، ئە بەر ئەو ، بەرەیی کوردستان بریاری دا کە بە گیانیکی سەردەمیانه ، شان بداتە بەر ئەو ئەرکانەو ، بە کردەو پیگە یە نیته .

واقعی ئەم ژیانەیی ئیستای کوردستان _ عێراق . ئەم پیناوەشدا ، هەنگاوی یە کەم ئەم کاروانە دا ئەو یە کە ئەم کۆمەلگایە پا هەنگری و بگاتە کاروانی جیهانی خاوەن شارستانی بۆ زامنکردنی ئەوێ کە بناغەیی ئە سەر دوو کوچکەیی

دیموکراتی و ریزلینان له ماف و نازادییه کانی ناده میزاد دا مه زیننی که به لگه نامه و ریساکانی نیو دهوله تی بنیاتیان ناوه، ههروهها بو ئه وهش به جیهانی سه لنین که گه ئی کوردستان عیراق ده توانی کارو باری خوئی به پیی ئه و پره نسپانه ی که جیهانی نه مرۆ دانی پیداناره هه ئسوریننی و به ریوه ی ببات.

به ره ی کوردستانی، له سائی (۱۹۸۸) دا به پیی پیروئی ناو خوئی بریاری وابوو ئه نجومه نیکی نیشتمانی کوردستانی پیکه وه بنی، راو ناره زووی گه ئی کوردستان دهر ببری و کلیلی چاره نوی بو بدوزریته وه، به لام بارو دوخ نهره خسا که ئه و بریاری له زه مینه ی واقعیدا به کردار جیه جی بکات ته نیا له و دووسا ئه ی به ره له بهر خودانه شکومه نده که ی به هاری سائی (۱۹۹۱) دانه بی، دوا ی ئه وهش هه ربوی نه کرا، له بهر ئه و کاره ساته یه ک له دوا یه کانه ی که له سه رییه ک و به خیرایی ده فته ومان و، کوره وه گشتیه میژوو ییه که شی به سه ردا هات و، ئه و دانوستانه ش له گه ل حکومه تی عیراقدا که بوو به ریشیمان وه، تا ئیستاش هیچ ناواتیکی به ره ی کوردستان بو وه دیهینانی داخوازیه کانی گه ئی کوردستان عیراقی وه ده ست نه هینا ئه وه بوو حکومه تی عیراق کوته فروفیل و ده ستخه رۆ کردنمان و، له و به ئینانه ش په شیمان ده بووه وه که له سه ره تای دانوستانه کاندا پیمانی دابوو، ویپرای ئه وهش فشاری هه مه جوئی سه ربازی و نابوری و دارایی و ئیداری و دهروونی خسته سه ر کوردو کوردستان و، له که مترین حورمه ت و مافی مرۆف که له جیهانی شارستانی دا، ئاساییه و دانی پیداناره لای داو پشت گوئی خست، له بهر هه موو ئه وان وه، له بهر ئه وهش که پیروئی دیموکراتی بریتیه له حوکم و فه رمانرانی گه ل و به ریوه بردنی کارو باری گه ل له ریگای نوینه رانه وه که خوئی به شیوه یه کی نازاد هه ئیان بژی ره ی و، هه موو ده سه لاتیکیان پیده سپیری که به زنجیره ریکاریک حوکمی یاسا به ریا بکه ن و کومه ئی ده زگا و ریکخراوی پسپورو تاییه ته ندی ئی بیته دی و. به پیی پره نسپیی جیا کردنه وه ی هه رسی ده سه لاتی ته شریعی و جیه جیکاری و دادوه ری، بو شایی یاسایی پر بکه نه وه و، ئیداره ی کاروباری کوردستان عیراق پیکه وه بنین و، جوئی په یوه ندی له گه ل حکومه تی مه رکه زی ده ست نیشان بکه ن... له و هه موو نیشانه ش به هه ئبژاردنیکی نازاد و یه که و راست و دیموکراتی نه بی نا کری و نایه ته دی، جا بو وه دیهینانی ئه و ناوات و ئاما نجان ه ی گه ئی کوردستان عیراق، ئه م یاسایه ته شریع کرا.

سه رکر دایه تی سیاسی به ره ی کوردستانی ۸/۴/۱۹۹۲ ز ریکه وتی (۱۹) ی

نه ورۆزی سائی ۲۶۹۲ ی کوردی

پاشکوی/دوووم

یاسای ژماره (۴) ی سالی ۱۹۹۴

یاسای هه موارکردنی یه که می یاسای نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عراق ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲

به ناوی خوی گه وره و میهره بان

به ناوی گه ل

نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عراق

ژماره ی بریار: ۳۴

میژووی بریار: ۱۹۹۴/۱۲/۱۴

بریار

به پشتبه ستن به نه حکامی برگه ی (۱) له ماده ی په نجاو شه شی یاسای ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ و به گویره ی نه و پیشنیاره ی ژماره یه کی یاسایی له نه ندامانی نه نجومه ن پیشنیاریان کردوو، نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عراق له دانیشتنی (۱۶) ی رۆژی ۱۹۹۴/۱۲/۱۴ د بریاری دهرکردنی نه م یاسایه ی خواره ووی دا:

یاسای ژماره (۴) ی سالی ۱۹۹۴

یاسای هه موارکردنی یه که می یاسای نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عراق ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲

ماده ی یه که م:

ماده ی چل و چواری یاسای ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ هه موار ده کریت و به م شیوه یه ی لای خواره ووه ده خویندریته وه: نه گهر یه کیك له کورسیه کانی نه نجومه ن به تال بوو نه و پائیوراویکی تری هه مان نیست ده چیته جیگای نه ندامه که ی پیشوو، که له لایه ن نه و لایه نه ی خاوه نی نیسته که یه هه ئده بژیردریت و به گویره ی نه ووی له برگه ی (۲) ی ماده ی سی و هه وتی نه م یاسایه دا هاتوو.

ماده ی دووم:

کار به هیج ده قیکی تری پیچه وانه ی نه حکامه کانی نه م یاسایه ناکریت.

ماده ی سیهه م:

نەم ياسايە كارى پيىدەكرىت نەروژى دەرچونىيەو و نەروژنامەى رەسميدا بلاودەكرىتەو.
جەوھەر نامىق سالىم

پاشكۆى (سىيەم)

بە ناوى خواى بە خشندهو ميهرهبان

بە ناوى گەل

نە نجومەنى نيشتمانى كوردستان-عيراق

ژمارەى برپيار ۱۳

روژ ۲۹/۴/۱۹۹۸

برپيار

پشت به و دهسه ئاته‌ی که پپی برگی (۳) ی مادده‌ی دووم له یاسای ژماره (۱۰) ی سائی ۱۹۹۷ دا پییمان دراوه و له‌سه‌ر
ئه‌و بنه‌مایه که ئه‌ نجومه‌نی نیشتمانی کوردستان- عیراق له‌ دانیشتی ژماره (۱۱) ی رۆژی ۲۶/۴/۱۹۹۸ دا یاساکاری
کردوه و ئه‌م بریاره‌مان ده‌ره‌ینا.

یاسای ژماره (۵) ی سائی ۱۹۹۸

(یاسای دووم هه‌موارکردنی یاسای ژماره (۱) ی سائی ۱۹۹۲)

مادده‌ی یه‌که‌م:

مادده‌ی چواره‌م هه‌موار ده‌گریت و به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه:

- ۱- ئه‌ ندامیه‌تی ئه‌ نجومه‌ن وئه‌ ندامیه‌تی فه‌رمان گشتیه‌کان پیکه‌وه کوناگریته‌وه، فه‌رمانبه‌ری گشتی به‌ ده‌ست
له‌ کار کیشراوه‌ حسیب ده‌گری ئه‌و رۆژه‌وه ی که له‌ به‌رامبه‌ر ئه‌ نجومه‌ندا سویندا ده‌خوا، له‌ سه‌ریه‌تی که
سکرتاریه‌تی ئه‌ نجومه‌ن له‌ هه‌ ئویستی فه‌رمانبه‌رایه‌ تیه‌که‌ی ئاگادار بکاته‌وه.
- ۲- نابی ئه‌ ندامیه‌تی ئه‌ نجومه‌ن وئه‌ ندامیتی له‌ یه‌کیک له‌ ئه‌ نجومه‌نه‌ هه‌ ئبژیردراوه‌ په‌ یوه‌ نداره‌کان به
فه‌رمانگه‌ و دامه‌زراوه‌کانی حکومه‌تی هه‌ریم کوپگریته‌وه، ئه‌ ندام له‌ سه‌ریه‌تی که یه‌کیک له‌و ئه‌ نجومه‌نانه
هه‌ ئبژیری له‌ ماوه‌ی هه‌شت رۆژ له‌ جاردانی ئه‌ نجامه‌کانی هه‌ ئبژاردن، نه‌گه‌ر وای نه‌کرد به‌ هه‌ ئبژاردنی ئه‌م
ئه‌ نجومه‌نه‌ حسیب ده‌گری و ئه‌ نجومه‌نیش به‌مه‌ ئاگادار ده‌گریته‌وه.

مادده‌ی دووم:

برگی یه‌که‌م له‌ مادده‌ی په‌ نجا هه‌موار ده‌گری و به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه:

دانیشتی ئه‌ نجومه‌ن یاسایی نابیت نه‌گه‌ر زۆرینه‌ی ئه‌ ندامه‌کانی ئاماده‌نه‌بن، ئه‌ نجومه‌ن بریاره‌کانی به‌ ئاماده‌بوونی
زۆرینه‌ی ئه‌ ندامه‌کانی ده‌دا، له‌و بارانه‌دا نه‌بی که زۆرینه‌ی تاییه‌تی پیویسته‌، به‌گویره‌ی یاسا، له‌کاتی یه‌کسان
بوونی ده‌نگه‌کانیش دا به‌لای ده‌نگی سه‌روکدا داده‌له‌نگی.

مادده‌ی سییه‌م:

مادده‌ی په‌ نجاو یه‌که‌ هه‌موار ده‌گریت و به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه:

ماوه‌ی ئه‌ نجومه‌ن چوار ساڵه‌، له‌ یه‌که‌م دانستنیه‌وه ده‌ست پیده‌کات و به‌ به‌دواین دانیشن له‌ سائی چواره‌م دا دوماهی
پیدیت.

مادده‌ی چواره‌م:

ماددهی پینجهم هه موارد ده کریت و بهم شیوهی خوارهوه ده خویندریتهوه:

هه موو نه ندامانی نه نجومه ن بو کاری نه نجومه ن خوین ته رخا ن کردووه نه نجامدانی ئیش و کاری جزبایه تی یان نیقابی یان ریکخراوه جه ماوه ربیه کان به نه نجامدانی وه زیفه یا ده ست رهنگینی یان پیشهیی حسیب ناکری و نه گه ن مه بهستی نه م یاسایه دا هاو دژ نیه .

ماددهی پینجهم:

نه م یاسایه نه میژووی ده رچونیه وه جی به جی ده کری و نه رۆژنامهی رسمی دا په خش ده کری .

جوهر نامق سالم

سه روکی نه نجومه نی نیشتمانی کوردستان-عیراق

پاشکووی (چواره م)

به ناوی خوی به خشنده و میهره بان

به ناوی گه ل

نه نجومه نی نیشتمانی کوردستان-عیراق

ژماره ی ده رهینان: ٤٧

رۆژی ده رهینان: ٢١/١١/٢٠٠٤

پشت به ستن به حوکی برگیه ی (١) ی ماددهی (٥٣) نه یاسای ژماره (١) ی هه موارد کراوی سائی (١٩٩٢) و، نه سه ر داوای ژماره ی یاسایی له نه ندامانی نه نجومه نی نیشتمانی کوردستان-عیراق و نه سه ر نه و یاسا کاریبیه ش که نه نجومه ن نه دانیشتنی ژماره (٥٤) ی رۆژی (٢٠/١١/٢٠٠٤) دا نه نجامی داوه و به پپی نه و ده سه ئاته ش که برگیه ی (٣) ی ماددهی دووه می یاسای ژماره (١٠) ی سائی ١٩٩٧ پیمانی داوه ، بریاری ده رهینانی نه م یاسایه ی خواره وه مان دا :

ئه نجومه نی نیشتمانیی کوردستان-عیراق

ماددهی یه کهم :

ماددهی یه کهم هه موار دهکری و، بهم شیوهی خوارهوه ده خویندریتهوه :

(ماددهی یه کهم :ئه نجومه نی نیشتمانیی کوردستان -عیراق له (١١١) سهو یازده ئه ندام پیکدییت)

ماددهی دووهم :

ماددهی شه شهه موار دهکرییت و بهم شیوهی خوارهوه ده خویندریتهوه :

(ماددهی شه شهه :به پیی یاسایی ، هه یئه تیکی بانای سه ربه خو، بو سه ر په رشتی هه ئبژاردنه کان و هه ئسورانندی

چالاکیه کانی هه ئبژارن، له هه ریمی کوردستان -عیراق ، پیکده هیئری، ئه م هه یئه ته لیسته کانی هه ئبژیره ران

ئامادده ده کاو، مه رکه زه کانی هه ئبژاردن له هه ریما دیار ده کاو، رینمایی پیوستیش بو سانا کردنی رهوشی

هه ئبژاردنه کان و ناوزه کردنی سه روکان و ئه ندامانی لیژنه گه ئی مه رکه زه کانی هه ئبژاردن ، ده رده هیئیی)

ماددهی سییهه :

ماددهی چه وته م هه موار دهکری و، بهم شیوهی خوارهوه ده خویندریتهوه :

(هه یئه تی بانای سه ربه خو که سه ر په رشتی هه ئبژاردنه کانی ئه نجومه نی نیشتمانیی کوردستان - عیراق ده کات، بو ی

هه یه ، شیوهو شیوازی سه ر په رشتی هه ئبژاردنه کان له چوارچیوهی یه که ئیدارییه کاندای دیار بکاو ، لیژنه گه ئی

مه رکه زه کانی هه ئبژاردنیش پیکبه یئیی)

ماددهی چوارهم :

ماددهی نویه م ئیلغا دهکری و، ئه مه ی خوارهوه دیته جیی :

(هه ریمی کوردستان -عیراق به یه ک ناوچه ی هه ئبژاردن له قه له م ده دری و، دابه ش دهکری به سه ر مه رکه زه گه ئی

هه ئبژاردندا)

ماددهی پینجه م :

ماددهی دهیه م له یاساکه ئیلغا دهکری .

ماددهی شه شهه م :

ماددهی دوازه م له یاساکه هه موار دهکری و، بهم شیوهی خوارهوه ده خویندریتهوه :

(له یازده رۆژی پاش ته واو بوونی ماوه ی ئه نجومه ن ، یان کاتی خو ی به بریاری ، خو ی هه ئوه شیئیتته وه ، واده ی

هه ئبژاردن به بریاری سه روکی هه رییم دیار دهکری، و له ریگاکانی راگه یاندنه وه ، به سه ر هاووناتیاندا ، بهر له واده ی

دیارکراو ، به ماوه یه ک بناو دهکریته وه له مانگیک که متر نه بییت)

ماددهی چه وته م :

ماددهی یازده هه موار دهکری و، بهم شیوهی خوارهوه ده خویندریتهوه :

(لیسته‌گانی ناوی ده‌نگدهران ، بو‌ه‌ریمی کوردستان ، به‌پیی مه‌رکه‌زه‌گانی هه‌ئبژاردن ناماده ده‌کرین و به‌پیی پیتی نه‌بجهدی ریز ده‌کری و پیشه‌و ناو‌نیشان و به‌رواری شوینی له‌ دایک بوونی تییدا ده‌نوسری ، نه‌گه‌ر نه‌وه‌ش نه‌لوا ، نه‌وه‌ له‌و باره‌دا

هه‌ینه‌ی با‌ئا بو‌ی هه‌یه ، ریگایه‌کی دیکه‌ی له‌بار بو‌وه‌ده‌سته‌یینانی نه‌م مه‌به‌سته‌ بدو‌زیته‌وه)
مادده‌ی هه‌شته‌م :

مادده‌ی شازده هه‌موار ده‌کری و ، به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه :

(هه‌ینه‌ی با‌ئا ، دابه‌شکردنی لیسته‌گان ، به‌سه‌ر مه‌رکه‌زه‌گانی هه‌ئبژاردندا ، له‌ هه‌ریمدا ده‌گریته‌ نه‌ستوی خوی و ، به‌ له‌وحه‌گه‌لیکدا ، که‌ بو‌ نه‌م مه‌به‌سته‌ ناماده ده‌کرین و چه‌سپ ده‌کرین ، تا هاووناتیان بتوانن هه‌ر هیج نه‌بیج پیش یازده‌ روژ له‌واده‌ی ده‌نگدان ، لیسته‌گان ببینن ، به‌مه‌رجیکیش موری هه‌ینه‌ی با‌ئایان لی‌درا‌بی و به‌رواری ئیعلانه‌کردنه‌که‌شی پیوه‌ دیار‌بی ، له‌گه‌ل ره‌چاوکردنی ده‌قی مادده‌ی یازده)

مادده‌ی نویه‌م :

برگه‌ (۲) له‌مادده‌ی هه‌ژده هه‌موار ده‌کری و ، به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه :

(۲- داواکه‌ له‌ گه‌ل رای لیژنه‌ی مه‌رکه‌زی پیوه‌ندیاری هه‌ئبژاردن ، پیشک‌ه‌ش به‌ هه‌ینه‌ی با‌ئا ده‌کری و ، هه‌ینه‌ی با‌ئاش له‌ ماوه‌یه‌کدا ، له‌ سی‌ روژ نه‌ترازی ، که‌ له‌ روژی پیشک‌ه‌شکردنی داواکه‌وه ده‌ست پی‌ ده‌کا ، سه‌یری ده‌کاو یه‌کلایی ده‌کاته‌وه)

مادده‌ی ده‌یه‌م :

برگه‌ (۱) له‌مادده‌ی بیست و دووی یاساکه هه‌موار ده‌کری و ، به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه :

(هه‌ر حیزبی ، یا هه‌ر گروپی له‌ کوردستاندا ، بو‌ی هه‌یه‌ لیستکی تاییه‌ت به‌ خوی پیشک‌ه‌ش بکات ناوی پالیئوراوه‌گانی خوی ، له‌ چوارچیوه‌ی کوردستانی عیراقدا تییدا بی‌ت ، به‌مه‌رجی ریژهی ئافره‌تی تییدا بی ، له‌ (۲۵٪) که‌متر نه‌بی و ، ناوی پالیئوراوه‌کانیش به‌ جو‌ری ریز کرابی که‌لانی که‌می ناوی یه‌ک پالیئوراوی ئافره‌ت له‌ ناو چوار ناواندا هه‌بی‌ت و له‌ ناو چوار ناوه‌که‌ی پیشه‌وه‌ی لیسته‌که‌شدا ناوه‌کان هه‌ر به‌و شیوه‌یه‌ ریز ده‌کرین تا کوتایی لیسته‌که‌ به‌ مه‌رجیکیش هه‌ر لیستکی هه‌ئبژاردن له‌ چوار پالیئوراوه‌که‌متر نه‌بی)

مادده‌ی یازده‌م :

هه‌ردوو برگه‌ی (۲ ، ۳) له‌مادده‌ی بیست و سی هه‌موار ده‌کرین و ، به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه :

(۲- خوپالیو بو‌ی هه‌یه‌ له‌ دادگای پی‌داچونه‌وه‌ی (التمیزی)ی هه‌ریمی کوردستان تانه‌ له‌ بریاری هه‌ینه‌ی با‌ئا بدات ، له‌ماوه‌ی دوو روژ که‌ له‌ روژی ته‌بلیغی بریاره‌که‌وه ده‌ست پی‌ ده‌کات)

(۳- دادگای پی‌داچونه‌وه‌ی هه‌ریمی کوردستان بریاریکی بنبر ، ده‌باره‌ی نه‌و تانه‌یه‌ له‌ ماوه‌ی دوو روژدا ده‌ر ده‌هی)

مادده‌ی دوازده‌م :

مادده‌ی بیست و چوار هه‌موار ده‌کری و ، به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه :

(پروپاگه ندهی هه ئبژاردن، له سنوری یاساو پیپووی گشتی و ئادابدا، سه ربه سته، به مهرجی هه یئهی بانای هه ئبژاردن، هه ئی چونیهك بو هه موو لیسته رکا به ره كان ده سته بهر بكا)
ماددهی سیازدهم:

ماددهی بیست وهه شت هه موار ده کری و، بهم شیوهی خواره وه ده خویندریته وه:
(ماددهی بیست و هه شت: هه یئهی بانا کارته کانی هه ئبژاردن له چاپ دداو، سندوقه کانی ده نگدان ئاماده دهکا)
ماددهی چواردهم:

ماددهی سی و پینج هه موار ده کری و، بهم شیوهی خواره وه ده خویندریته وه:
(ماددهی سی و پینج: لیژنه گه ئی مه رکه زه کانی هه ئبژاردن، ئه نجامه کانی ده نگدان له ره شنوسگه لیکدا به ئیمزای خوی ریک ده خات و هاو پینج گشت به لگه نامه کانی تاییه ت به بزاقی هه ئبژاردنیان له گه ل دادنه ئی له ناو زه رفیکی داخراوی موکر او به موری خوی، به هه یئهی بانا ده سپیری)
ماددهی پازده:

برگه (۳) له ماددهی سی وشه ش هه موار ده کری و، بهم شیوهی خواره وه ده خویندریته وه:
(۳- ئه گه ر حزبی له ناو گو مه ئه حزبی کدا که هه موویان به ناوی یهك نه ته وه وه رکا به ری ده کهن (تورکمان، کلدان، ناشوری، ئه رمه نی، عه رهب) مامناوه ندی (معدل) هه ئبژاردن به ده ست نه هی نا ئه وه له وه باره دا کام حزب له حزبه کانی ئه وه نه ته وه یه ده نگه هی نا بی، کورسیه کی ده دریته)
ماددهی شاندهم:

برگه (۲) له ماددهی سی وحه وت هه موار ده کری و، بهم شیوهی خواره وه ده خویندریته وه:
(۲- هه یئهی بانا، پاش دابه شکردنی کورسییه برا وه کانی هه ر لیستی، به سه ر پالیپورا وه کانی لیسته که، به پیی ئه وه وه یه تی زنجیره ی نا وه کانی پالیپورا وانی لیسته که ئه وه جا ئه وانه راده گه یئی که ئه ندامییه تی ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراقیان به ده ست هی نا وه، هه روه ها دوای ئه وه ش پرکردنه وه ی کورسیه چۆله کانی لیستی هه ئبژاردن، به پیی زنجیره ی نا وه کانی لیسته که ده بی و، ناشی لایه نی خا وه ن لیسته که ش کورسی له هیج پالیپورا ویکی خوی بکیشیته وه، به هه ر هو یهك، ده بی بی)
ماددهی چه قدهم:

ماددهی (۴۴) ئیلغا ده کری
ماددهی هه ژدهم:

ئهم مادده یه ی خواره وه ده خریتته وه سه ر ده روازه ی حه وته می حوکه تاک و ته راکان (المتفرقه)
کو میساریه تی بانای سه ربه خوی هه ئبژاردنه کانی عیراق بو سه ره پهرشتی خوی دو وه می هه ئبژاردنی ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراق و به ریوه بردنیشی که ئه م یاسایه دا ها تو وه جیگای هه یئهی بانا ده گریته وه.
ماددهی نوژده:

هه ر ده قی پیچه وانه ی حوکه کانی ئه م یاسایه بیته ناخریته بهر کار.
ماددهی بیست:

پێویسته له سه ر نه نجومه نی وهزیران حوكمه كانی نه م یاسایه بڤه نه بهركار.

مادده ی بیست و یهك:

نه م یاسایه له رۆژی ده رهینانیه وه ده خریته بهر كارو، له (وهقائیهی كوردستان) دا بلاو ده كریته وه

د. رۆژنوری شاوه یس

سه رۆکی نه نجومه نی نیشتمانی كوردستان - عیراق

پاشكۆی پینجه م/

به ناوی خودای به خشنده و میهره بان

به ناوی گه له وه

نه نجومه نی نیشتمانی كوردستان - عیراق

به پێی برگه ی (۱) ی مادده ی (۱۰) ی یاسای سه رۆكایه تی هه ری می كوردستان - عیراق ژماره (۱۹) ی سالی ۲۰۰۵ ی هه مواركراو ، دوا ی نه وه ی په رله مانی كوردستان - عیراق زۆربه ی زۆری نه و پینشیاران ه ی له بریاری ژماره (۳) ی سالی ۱۲۰۰۹ د كردبوومان بو ی به هه ند وه رگرتن له دانیه تنی ئاسایی ژماره (۲) ی له ۲۰۰۹/۳/۲۵ بریارماندا به ده ركردنی

یاسای ژماره (۲) ی سالی ۲۰۰۹

یاسای هه مواركردنی چواره می یاسای هه ئبژاردنی نه نجومه نی نیشتمانی كوردستان - عیراق

ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ ی هه مواركراو

ماددهی یه کهم:

یه کهم: (ناوی پهرله مانێ کوردستان - عیراق) شوینی (ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراق), ده گریته وه که له یاسای ژماره (۱) ی سائی ۱۹۹۲ ی هه موار کراو و یاسا کار پیکراوه کان له هه ریما هاتووه .
دووهم: گشت ئه و زاراوه و دهسته واژانه ی له م یاسایه و ئه و یاسایانه دا هاتوون که له هه ریما کاریان پیده کری, هه موار ده کرین به جوړی که ریگ بکه وی له گه ل ئه و هه موار کردنه ی له بر گه (یه که می) سه ره و ه دا هاتووه .

ماددهی دووهم:

ماده ی چوارده م له یاساکه پووچه ل ده کریته وه .

ماددهی سییه م:

بر گه ی (۲) له ماده ی (بیست و یه ک) ئه م یاسایه هه موار ده کری و به م جوړه ی خواره وه ده خویندریته وه :
" ۲- شیای ته واو بیته (کامل الاهلیه) و بیست و پینج سائی له ته مه ن ته واو کرد بیته . "

ماددهی چواره م:

بر گه ی (۱) له ماده ی (بیست و دوو) ئه م یاسایه هه موار ده کری و به م شیویه ده خویندریته وه :
هه رحیزب و دهسته یه ک بو ی هه یه لیستیکی تاییه ت به خو ی پيشکەش بکات که ناوی پالیوراوه کانی له سه ر ناستی کوردستان - عیراق تیبابی, به مه رجی ریژه ی ژن له ۳۰٪ که متر نه بی و زنجیره ی ناوه کان به جوړی ریگ بخا ئه م ریژه یه ی ژنان دهسته بهر بکات, به مه رجی ژماره ی پالیوراوان له هه ر لیستیکی هه لبراردن له سی که متر نه بیته . "

ماددهی پینجه م:

مادده ی (چل و شه شه م) ئه م یاسایه هه موار ده کری و به م جوړه ده خویندریته وه :
پهرله مان یه که مین دانیشتنی له ماوه ی (ده) روژدا دوا ی ده رچوونی مه رسوومی هه ریمی بو بانگهیشت کردنی سازده دا و له کاتی ده رنه چوونی بانگهیشته که بو ی, ئه وا له روژی دوا ی کو تایی ئه م ماوه یه کو ده بیته وه .

ماده ی شه شه م:

مادده ی (چل و نویه م) ئه م یاسایه هه موار ده کری و به م جوړه ده خویندریته وه :
یه که م: پهرله مان له دانیشتنی یه که می دا واده ی ده وره کانی به ستنی ده ست نیشان ده کات, به مه رجی سالانه له دوو ده وره که متر نه بی.

دووهم: سه روکی پهرله مان یان چه ند ئه ندامیک ژماره یان له سییه کی ئه ندامانی که متر نه بی بو یان هه یه بانگهیشتی پهرله مان بکه ن بو کو بوونه وه ی نانسایی و کو بوونه که ته نیا سه ییری ئه و با به تانه ده کات که له بانگهیشته که دا دیار کراون .

سییه م: سه روک بو ی هه یه له سه ر داوا ی سه روکی هه رییم یا خود سه روکی ئه نجومه نی وه زیران بانگهیشت بو به ستنی دانیشتنیکی نانسایی بکات, له کاتی پیویستدا .

چوارهم: نهو خولهی بودجهی گشتی هه‌ریم ده‌خړیته روو نه په‌رله‌مان تاكو په‌سه‌ند نه‌كړیت كۆتایی پی نایه‌ت.

ماددهی چه‌فته‌م:

ماددهی هه‌ژده‌می زیده‌كراو به سییه‌م هه‌موار‌كردنی یاسا‌كه هه‌موارده‌كړی وده‌بیته (ماددهی شازده-دوو‌باره) و به‌م شیوه‌ی خواره‌وه ده‌خویند‌ریته‌وه:

ماددهی شه‌شه‌م (دوو‌باره):

یه‌كه‌م: (كۆمسیۆنی بالای سه‌ربه‌خو بو هه‌لبژاردنه‌كاني عیراقی شوینی (ده‌سته‌ی بالا بو هه‌لبژاردنه‌كاني په‌رله‌مانی كوردستان-عیراق) ده‌گړیته‌وه، كه نه‌م یاسایه‌دا هاتووه بو سه‌رپه‌رشتی‌كردنی هه‌لبژاردنه‌كاني خولی هه‌لبژاردنی سی یه‌می په‌رله‌مان و به‌ریوه‌بردنی، به‌پی حوكمه‌كاني بر‌گه‌ی (٢) ی مادده‌ی (٤) یاسای كۆمسیۆنی بالای هه‌لبژاردن ژماره (١١) ی سالی ٢٠٠٧.

دووهم: كۆمسیۆنی بالا بو هیه نه‌و په‌یره‌وو رینماییه تاییه‌تیانه‌ی خوی نه‌سه‌ر هه‌لبژاردنه‌كاني په‌رله‌مانی كوردستان-عیراق جیبه‌جی بكا به‌جوری ناكۆك نه‌بن له‌گه‌ل حوكمه‌كاني نه‌م یاسایه‌دا.

سییه‌م: كۆمسیۆنی بالای سه‌ربه‌خوی هه‌لبژاردنه‌كان سه‌یری نه‌و ناكۆکی و ناره‌زاییانه ده‌كات كه له‌كاتی ناماده‌كردن و جیبه‌جی‌كردنی ریکاره‌كاني هه‌لبژاردنه‌كان رووده‌دن.

چوارهم: نه دادگای پیداجوونه‌وه‌ی هه‌ریمی كوردستان-عیراق ده‌سته‌یه‌کی دادوهری نه‌سی دادوهری نا ته‌رخان پیکده‌هینری بو‌سه‌یر كردنی نه‌و تانانه‌ی كه نه ده‌سته‌ی هه‌لبژاردنه‌كان و تاكه تاكه‌ی خه‌لك یان نه لایه‌ن كه یانه زه‌ره‌ر مه‌نده‌كانه‌وه له‌باره‌ی بریاره‌كاني كۆمسیۆنه‌وه بو‌ی هه‌وا‌له ده‌كړین بریاره‌كانیش بنه‌رن.

ماددهی هه‌شته‌م:

نه‌م مادده‌یه بو یاسا‌كه زیده‌كړی و بو‌ی ده‌بیته مادده‌ی (سی وشه‌ش/دوو‌باره):

"مادده‌ی سی وشه‌شه‌م: (دوو‌باره)

یه‌كه‌م: پینج كورسی ته‌رخان ده‌كړی بو كلدان سریان ئاشووری كه پالیوراوانی نه‌و پیکهاتانه کیپرکی له‌سه‌ر ده‌كه‌ن.

دووهم: پینج كورسی ته‌رخان ده‌كړی بو توركمان كه پالیوراوانی نه‌و پیکهاتانه کیپرکی له‌سه‌ر ده‌كه‌ن.

سییه‌م: یه‌ك كورسی ته‌رخان ده‌كړی بو ئه‌رمه‌ن كه پالیوراوانی نه‌و پیکهاتانه کیپرکی له‌سه‌ر ده‌كه‌ن.

چوارهم: ده‌نگده‌رانی نه‌و پیکهاتانه‌ی باسکران پالیوراوی پیکهاتانه‌كه هه‌لده‌بژین.

مادده‌ی نۆیه‌م:

نه‌م مادده‌یه بو یاسا‌كه زیده‌كړی و بو‌ی ده‌بیته مادده‌ی (پازده‌م/دوو‌باره):

"مادده‌ی پازده‌م: (دوو‌باره)

ده‌سته‌واژه‌ی (توماری ده‌نگده‌ران) شوینی ده‌سته‌واژه‌ی (خسته‌كاني هه‌لبژاردن) ده‌گړیته‌وه له هه‌ر شوینه‌کی نه‌م یاسایه‌دا هاتبیت.

مادده‌ی ده‌یه‌م:

هاوولاتیانی هه‌ریمی کوردستان ئه‌وانه‌ی نیشته‌جین له‌ده‌ره‌وه‌یدا مافی به‌شداری کردنیان له‌هه‌لبژاردنه‌کانی په‌رله‌مانی کوردستان - عیراقداهه‌یه.

مادده‌ی یازدهم:

پروسه‌ی ده‌نگدانی کارمه‌ندانی هیزه‌کانی ئاسایش و ناوخۆ پاسه‌وانی هه‌ریم (پیشمه‌رگه) و سوپاو کارمه‌ندانی نه‌خوشخانه‌کان و چاکسازییه‌کان و نه‌خوشه‌کان و به‌ندکراوه‌کان له‌بنکه‌کانی ده‌نگدانی تاییه‌ت ده‌سته‌ی کۆمیسسیونی بالای سه‌ربه‌خوی هه‌لبژاردنه‌کان به‌هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل وه‌زاره‌ته‌کانی تاییه‌تمه‌ند ده‌ستنیشان ده‌کات به‌مه‌رجی به‌رچل و هه‌شت کاتژمیر له‌کاتی نه‌نجامدانی هه‌لبژاردنه‌کان بکری.

مادده‌ی دوازدهم:

پییوسته‌ ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران و لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندی‌داره‌کان حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه‌ جییه‌جی بکه‌ن.

مادده‌ی سیزدهم:

ئه‌م یاسایه‌ له‌ رۆژی (۲۰۰۹/۳/۲۵) وه‌ جییه‌جی ده‌کریت و له‌ رۆژنامه‌ی فه‌رمی (وه‌قائعی کوردستان) دا بلاوده‌کریتته‌وه‌.

مسعودبارزانی

سه‌رۆکی هه‌ریمی کوردستان - عیراق

پاشکۆی شه‌شه‌م/

به‌ناوی خودای به‌خشنده‌و میهره‌بان

هه‌ریمی کوردستان - عیراق

سه‌روکایه‌تی هه‌ریم

به ناوی گه نهوه

برپاری ژماره (۹) ی سالی ۲۰۰۹

یاسای ژماره (۵) ی سالی ۲۰۰۹

به پپی خالی (۲) ی برگی (یه که م) ی مادهی (۱۰) ی یاسای سهروکایه تی هه ری می کوردستان – عیراق ژماره (۱) ی ی سالی ۲۰۰۵ هه موارکراو ، و به پاپشتی نهو یاساکارییهی په رله مانی کوردستانی – عیراق کردوویه تی له دانیشتنی ناسایی ژماره (۱۳) له ۲۰۰۹/۵/۱۳ برپارماندا به ده کردنی :

یاسای ژماره (۵) ی سالی ۲۰۰۹

یاسای هه موارکردنی پینجه می یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان – عیراق

ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ ی هه موارکراو

مادهی یه که م :

برگی (۲) له مادهی بیست و دووم له یاساکه هه موار ده کریت و به م شیوه یه ده خویندریته وه : لیستی پالیئوراوه کان له ماوهی پازه رۆژ دا له رۆژی راگه یاندنی کاتی هه ئبژاردنه کانه وه پیشکش به سهروکی ده سته ی گشتی ده کریت ، له گه ل نهو به لگه نامه پیوستانه ی له مادهی بیست و یه که می نه م یاسایه دا هاتوون .

مادهی دووم :

مادهی بیست و پینجه می نه م یاسایه هه ئده وه شیته وه نه مه ی خواره وه جیی ده گریته وه : یه که م : ریکلامی هه ئبژاردن ، له رۆژی دوا ی راگه یاندنی لیستی پالیئوراوه کان ده ستپیده کات ، به (۴۸) کاتژمیر پیش ده ستپیکردنی ده نگدانه وه کوتای دیت .

دووم : کومسیون ، نهو شوینانه ده ستنیشا ده کات که نابی ریکلامی هه ئبژاردن و هه ئواسراوی جارنامه ی هه ئبژاردنی تییدا به کار بهینریت نه مه ش به دریزایی نهو ماوه یه ی که ری به ریکلامی هه ئبژاردن ده دری سییه م : له سه ر قه واره سیاسییه به شداربووه کانی هه ئبژاردنه کان هه ئواسراوی ریکلامی هه ئبژاردن لابه رن ، نه مه ش به پپی نهو رینمایبانه ی که کومیسون ده ریان ده کات .

چواره م :

۱. به کارهینانی نهو بینایه تانه ی که وه زارت و فه رمانگاکانی هه رییم و هه مووشوینه کانی کارکردن و فه رمانبه ریته تی بو کاری حزبی یا ریکلامی هه ئبژاردن قه ده غه ده کری .
۲. ری به فه رمانبه رانی فه رمانگه کانی هه رییم و ده سه ئاتاریه تی خو جیبیه تی نادریت پیگه ی فه رمانبه ریته تی خو یان یا خود دا هاتی هه رییم یا خود هویه کانی یا ده زگاکانی بو به رژه وه ندی خو یان یا هه ر پالیئوراویک به کاربهینن به هیزه کانی ناسایشی ناو خو و ده زگا سه ربازییه کانیشه وه بو ریکلامی هه ئبژاردن یا خود کارتی کردنی ده نگدران

پینچم:

۱. نابی هیج پائیوراویک، رۆژی دهنگدان، بهرنامهی کار یان یاخود بلاوکراوه، یان پلیت یا بهنگهنامهی دیکه به خوئی یا به غهیری خوئیوهه بلاو بکاتهوه.

۲. نابی هیج کارمه ندیك له فهرمانگه کانی هه ریم، یا نه ندامانی دهسه لاته کانی خوچییه تی، رۆژی دهنگداندا، بهرنامهی کار، به خوئی یان به هوی غهیری خوئیوهه تر بلاو بکاتهوه.

۳. نابی ریکلام یان یان بهرنامهی کار یان بلاوکراوه یان پلیت به ناوی پائیوراویک بلاو بکریتهوه که له تواماری پائیوراوه کانا توامار نه کرابی.

شه شه: قه دهغهیه، پائیوراوه کان، ریکلامی هه ئبژاردنی وا بکهن که خه ئه تاندن و فیل ئی کردنی دهنگدهرانی تیدابی یاخود شیوازی بریندار کردن یان ناو زانندن له ریکلامی هه ئبژاردندا به کار بهینن.

حه وته م: خه رج کردنی پاره بو ریکلامی هه ئبژاردن له مائی گشتی یان له بو دجهی وهزاره ته کان یان له مائی وه قف یان له پاره ی پتگیری دهره کی قه دهغهیه.

هه شته م: نابی هیج حزبیک یان کومه ئیک یان ریکخستنیک یان قه واره یه ک یان که سه کان یان هه ر لایه نیک شیوه یه ک له شیوه کانی پاله پستویان ترساندن، یان به کافردانان، یان به خائین دانان به کار بهینیت.

ماددهی سییه م:

برگه ی (٤) له ماددهی سی و شه شه م (دووباره) نهم یاسایه هه ئده وه شیته وه

ماددهی چواره م:

یه که م: هه رکه سیك، به یان نامه، یان وینه یان بلاوکراوهی هه ئبژاردنی تاییه ت له دهره وهی ئه و شوینانهی هه ئبواسیت که بو هه ئواسین ته رخا ن کراوه، بو ماوه یه ک به نده کری که له مانگیك زیاتر نه بیت.

دووم: هه رکه سیك سه ریچی حوکی برگه کانی (چواره م، پینچم، شه شه م، حه وته م) ی ماددهی بیست و پینچمه ی نهم یاسایه کرد، بو ماوه یه ک به ند کری که له مانگیك که متر نه بی و له شه ش مانگ زیاتر نه بی و، غه رامه یه کیشی ئیوه رده گیری که له یه ک ملیون دینار که متر نه بیت و له پینچ ملیون دیناریش زیاتر نه بیت.

سېيېم: ھەر كەسپك ئۇمانەي خوارەوۋى كورد بۇ ماۋەيەك بەند دەكرى كە ئە شەش مانگ كەمتر نەبى و غەرامەيەكيشى لىۋەردەگىرى كە ئە (۱۰۰۰۰۰) سەد ھەزار دىنار كەمتر نەبىت و ئە (۵۰۰۰۰۰) پىنج سەد ھەزار دىنار زىاتر نەبى، :

۱- بە نۇقەست ناۋىك يا ناۋەكان يان سىفاتى قەلبى ئە خستەي دەنگدەران تۇمار كورد يان بە پىچەوانەي حوكمەكانى ئەم ياسايە ناۋىكى تىادا نەنوسى .

۲- ناۋى خۋى، يان ناۋىكى تىرى، بەبى بوۋنى مەرجى ياسايى پىۋىست تۇماركرد و دەرگەوت كە بەمە دەزانى و ھەر كەسپكى دىكەش كە ناۋىكى تۇمار نەكرد يان سىپىەو .

۳- ئە ھەئبژاردندا دەنگى خۋى بدا و دەشزانى كە ناۋى بە پىچەوانەي ياسا ئە تۇمارى دەنگدەراندا تۇماركراۋە ، يان مەرجە ياسايەكانى مافى دەنگدانى خۋى ئە دەست داۋە .

۴- بە نۇقەست بە ناۋى كەسپكى ترەو دەنگدات .

۵- نەينى دەنگدەرىكى بەبى رزامەندى خۋى ئاشكرا كورد .

۶- مافى خۋى ئە يەك ھەئبژاردن ئە جارنىك زىاتر بەكارهينا .

۷- وىستى دەنگدەرىكى نەخوئندەوارى گۆرى، ناۋىكى نووسى يان ئامازە بەنیشانەيەك كورد كە مەبەستى دەنگدەر كە نەبوۋە يان كۆسپى خستە پىش ھەر دەنگدەرىكەوۋە بۇ ئەوۋى مافى ھەئبژاردن بەكار نەهينىت .

۸- ئە پتر ئە بازنەيەك يان لىستىكى ھەئبژاردن خۋى پائاوت .

۹- ئە كاتى جودا كوردنەوۋى دەنگەكاندا گزىي (تزویر) كورد .

چوارەم: ھەر كەسپك ئۇمانەي خوارەوۋە بكات بۇ ماۋەيەك بەند دەكرى كە ئە مانگىك كەمتر نەبى و ئە سائىكىش زىاتر نەبى :

۱- بە نۇقەست دەستدرىژى كرده سەر وئىنەي پائىۋارەكان يان بەرنامەكانيان كە ئە شوئى تايبەتى ھەئواسراون ، بۇ حىسابى كەسپكى دىكە يان لايەنىكى دىارى كراۋ بەمەبەستى زىان گەياندن بەو پائىۋارەوۋە يان كارتىكردنە ئە رەوتى پروسەي ھەئبژاردن .

۲- كشانەوۋى پائىۋارەوۋىك يان زىاترى ئە پروسەي ھەئبژاردن راگەيانند و دەشيزانى كە ئەو كارە راست نىبە ، ئەمەش بە مەبەستى كارتىكردن ئەسەر دەنگدەران يان گۆرىنى دەنگەكانى پائىۋارەوۋە خۋى .

۳- دەست درىژى كوردنەسەر ھۆيەكانى رىكلامى ھەئبژاردن ، ئەوۋى كە بە ياسا زىي پىي دراۋە ، ئەبەر ھەر ھۆيەك بى چ جاي سىپىنەوۋە يان بە دراین يان بە شتى تىرىان ھەر دەستكارىبەكى ئەم جۆرە .

پىنجەم: ھەر كەسپك ئۇمانەي خوارەوۋە بكات بە ماۋەيەك سزا دەدرى، كە ئە سائىك كەمتر نەبى، :

۱- هیڙو، هر شهی بۆ ریگه گرتن له دهنگدر به کارهینا تا نه توانی به شیوهیهکی دیاریکراو مافی خوئی له دهنگدان دا به کار بهینی یان له دهنگدان قه دهغه ی کرد .

۲- گهر شتیکی دا یان خستیهروو یان به ئینیدا سوودیك به دهنگدر یان غهیری نه و بگه یه نیت تا کو به شیوهیهکی دیاریکراو دهنگ بدات یان له دهنگدانی قه دهغه بکات .

۳- نه گهر سوودیکی قبول کرد یان بۆ خوئی داوای کرد یان بۆ غهیری خوئی، له وانه که به خزمهتی گشتی له پرۆسهی هه ئبژاردندا راسپێردراون .

۴- نه گهر هه وائی ناراستی له نیو دهنگدهراندا له سهر رهوشی یه کیك له پالیوراوان یان ناو بانگی بلاو کردهوه یان په خشی کرد به مه بهستی کارتیکردن له بیرورای دهنگدهران له نه نجامی هه ئبژاردندا .

۵- به چه که وه یان به چه کیکی بریندار کهر به پیچه وانهی حوکمه کانی نه م یاسایه، چوووه ناو نه و باره گایه وه که بۆ هه ئبژاردنه کان ته رخا ن کراوه .

۶- جنیودان ، یان تۆمهتی هه ئبه ست یان ده ست درییژی کرده سهر لیژنه ی هه ئبژاردنه کان، یان یه کیك له نه ندامانی له کاتی پرۆسهی هه ئبژاردندا .

۷- تیکدانی سندوقه کانی دهنگدان، یان خشته کانی هه ئبژاردن ، یان هر به لگه نامه یه که په یوه ندی به پرۆسهی هه ئبژاردنه وه هه بی .

۸- دروشمه کانی ئاینیه کان ، یان شوینه کانی په رستنی بۆ مه به سته کانی کاری حزبی یا ریکلامی هه ئبژاردن به کار هینا .

شه شه م: هر که سیك نه مانه ی خواره وه نه نجام بدات بۆ به ماوه یه که به ند ده کری که له سائیک که متر نه بی، غه رامه یه کیشی لیوهر ده گیری که له (۱۰۰۰۰۰) سه د هه زار دینار که متر نه بی، له (۵۰۰۰۰۰) پینج سه د هه زار دینار زیاتر نه بی، :

۱- دهستی به سهر کاغه زه کانی دهنگدان یا خود خشته کانی دهنگدهراندا گرت یان شار دیه وه یان نه بهیشت یان له

ناوی بردن یان تیکیدان یان دزینی یان به هر ریگایه که له ریگا کان نه نجامه که یانی گوړی

۲- نازادی هه ئبژارنی تیکدا یان له ریگای به کارهینانی هیڙ یا هه ره شه وه سیسته مه که ی تیکدا .

حه وته م: نه گهر ده رکه وت قه واره ی سیاسی به شدار ی له نه نجامدانی هه ر تاوانیک له تاوانه کانی هه ئبژاردندا

کردبی و، دهقی له م یاسایه دا هاتبی، نه وا غه رامه یه کی دارایی لی وهر ده گیری که بره که ی (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) په نجا

ملیون دینار.

. هه شتەم: قەوارەى سىياسى ئەو دەنگانە بى بەش دەگرى ئەو بنگەى هەبژاردنە كە يەكپەك ئە تاوانەكانى هەبژاردنى ئە نجامدا بى كە دەقى ئە برگەكانى (يەكەم، پىنجەم، شەشەم، حەوتەم، هه شتەم) ماددەى (٢٥) ى ئەم ياسايدا هاتوو.

نۆيەم: هەر كەسپەك سەرپىچى حوكمى برگەى (هه شتەم) ى ماددەى (٢٥) ى ئەم ياسايدا بگات، ئەوا بەند دەگرى و غەرامە يەكيشى لى وەردەگرى كە ئە (١٠) دە مليون دىنار كە مەتر نەبىت و ئە (٢٥) بىست و پىنج مليون دىنار زياتر نەبى.

دەيەم: هەر حيزبىك، يان هەر قەوارە يەكى سىياسى، مېلېشىاي چەكدارى هەبى ئە بەشداربوونى هەبژاردن بىبەشەگرى.

يازەيەم: هەر قەوارە يەكى سىياسى ئە بەشداربوونى هەبژاردنەكان و ژماردى دەنگەكان بى بەش دەگرى ئەگەر بەهيز يان بە هەرشەى بەكارهينانى هيز بو بەرژەووندى خوى يان جگە ئە خوى ناوچە يەكى هەبژاردنى داخست . دوازەيەم: هەولدان بو ئە نجامدانى تاوانەكانى هەبژاردن كە دەقەكانيان ئەم ياسايدا هاتوو بەدەر ئە حوكمە كانى بنەما گشتيەكان بەسزاي تاوانى تەواو سزا دەدرى.

ماددەى پىنجەم:

(ماددە يەكى زيادەيە)

يەكەم: ئەگەر ئەندامى پەرلەمان ئە بەر هەر هويەك كورسيبەكەى ئە دەستدا، ئەوا پائىوراوى دواى ئەو ئە نىستەكەى خوى بە گوڤرەى ئەو تەرتىبەى تىيدا هاتوو، جىي دەگرىتەو، ئەمەش بە چاوا ئەو نىستانەو كە هاوبەندىيان نەكردوو.

دوووم: ئەگەر ئەندامى پەرلەمان ئە بەر هەر هويەك كورسيبەكەى ئە دەستدا، ئەوا پائىوراوى دواى ئەو ئە هەمان قەوارەى سىياسى كە هاوبەندى ئە ناو نىستى هەبژاردنى هاوبەنددا كردوو جىي دەگرىتەو.

سپيەم: ئەگەر كورسيبە بەتالەكە هى نىستىك بووكە پائىوراوى نەمابى، ئەوا كورسيبەكە بو پائىوراوىكى دىكە ئە قەوارە يەكى سىياسى دىكە تەرخان دەگرى كە كە مەترىن رادەى ژمارەى ئەو دەنگانەى بە دەست هيناو كە بو پركردنەو هى كورسيبەك پىويستە و، بە پىچەوانەو هەش كورسيبەكە بە بەتالى دەمىنيتەو.

چوارەم: ئەگەر كورسيبە بەتالەكە تايبەت بە نافرەت بو، مەرج نىبە نافرەت يكى دىكە جىي بگرىتەو، مەگەر ئەو بارەدا كە كارىگەرى ئە سەر ريزەى نوڤنەرايەتى نافرەتاند هەبى.

ماددەى شەشەم:

پىويستە ئە سەر ئە نجومەنى وەزيران و لايەنە پەيوەندىدارەكان حوكمەكانى ئەم ياسايدا جىبە جى بگەن.

ماددەى حەوتەم:

نهم ياسايه نه روژى دهړچوونيه وه جيبه جى دهكرى و نه روژنامهى فهرمى (وهقايى كوردستان) دا بلاو دهكريته وه

مسعود بارزاني

سهروكى ههريمى كوردستان - عيراق

٢٠٠٩/٥/ ١٤

٢٤ / گوتانى / ٢٧٠٩ كوردى

هويه پيوستيه كانى دهړچواندى نهم ياسايه

بو مسوگه كردنى نه نجامدانى هه ئبژاردنيكى پاك و بيگهرد نه هه ريئمدا و نه بهر نه وهى تاوانه كانى هه ئبژاردن و سزاكانيان وردنين و نه پيناو توند كردنى سزاي تاوانه كانى هه ئبژاردن پاش روون بوونه وهى حالته ته كانيان و نه پيناو ئاسن كردنى نه نجامدانى هه ئبژاردنه كان و بوړاماليني نه و كو سپانهى كه ريگا نه پاك و خاوينى و روونيه تيبه كهى دهگرن ، نهم ياسايه دهركرا .

پاشكوى هه وته م /

شه شه مين هه موار كردنى ياساي ژماره (١) ي هه موار كراوى سالى ١٩٩٢ ياساي هه ئبژاردنى په رنه مانى كوردستان

به ناوى به خشنده و ميهره بان

ههريمى كوردستانى عيراق

سهروكايه تى ههريم

به‌ناوی گه‌له‌وه

بریار

ژماره (٢٥) سائی ٢٠٠٩

یاسای هه‌موارکردنی شه‌شه‌می یاسای هه‌ئبژاردنی په‌رله‌مانی کوردستان – عیراق

ژماره (١) ی هه‌موارکراوی سائی ١٩٩٢

به‌پیی ئه‌وه‌سه‌ئاته‌ی نه‌برگه‌ی (١) ی ماده‌ی (١٠) ی (یاسای سه‌رۆکایه‌تی هه‌ریمی کوردستان – عیراق) ی ژماره (١) ی سائی ٢٠٠٥ ی هه‌موارکراوی پیمان دراوه ، به‌پاڤه‌ستی ئه‌و یاساکارییه‌ی په‌رله‌مانی کوردستان – عیراق کردویه‌تی نه‌دانیشتنی ژماره (٨) نه ٢٦/١٠/٢٠٠٩ بریارماندا به‌ده‌رکردنی :

یاسای ژماره (١٣) ی سائی ٢٠٠٩

یاسای هه‌موارکردنی شه‌شه‌می یاسای هه‌ئبژاردنی په‌رله‌مانی کوردستان – عیراق

ژماره (١) ی هه‌موارکراوی سائی ١٩٩٢

ماده‌ی یه‌که‌م :

ماده‌ی پینجه‌م که به‌پیی هه‌موارکردنی پینجه‌می یاسای په‌رله‌مانی کوردستان ژماره (٥) ی سائی ٢٠٠٩ زیاد کراوه ، برگه‌یه‌کی به‌زنجیره‌ی (پینجه‌م) وه‌ک ئه‌مه‌ی خواره‌وه بو‌زیاد ده‌کریت :

پینجه‌م : نه‌حاله‌تی سویند نه‌خواردنی پالیئوراوی هه‌ئبژاردراو بو‌په‌رله‌مان نه‌ماوه‌ی دیاریکراو دا به‌بی هیچ هویه‌کی ره‌وا ، نه‌وا دوا (٩٠) روژ نه‌میژوووی ناوبراو مافی نه‌ندامیه‌تی نامینی و پالیئوراویکی دیکه به‌پیی یاسا شوینی ده‌گریته‌وه .

ماده‌ی دووه‌م :

حوکه‌کانی نه‌م یاسایه ، نه‌وانه‌ ده‌گریته‌وه که نه‌خولی سییه‌می هه‌ئبژاردنه‌وه بو‌نه‌ندامیتی په‌رله‌مان پالیئوراوی .

ماده‌ی سییه‌م :

پیویسته نه‌سه‌رلایه‌نه‌په‌یوه‌ندی‌داره‌کان ، حوکه‌کانی نه‌م یاسایه جیه‌جی بکه‌ن .

ئەم یاسایە ئە بەرواری دەر چوواندنیەووە جیبەجی دەکریت و ، ئە روژنامە ی فەرمی (وہقائعی کوردستان) ۱د بئاو دەکریتەوہ .

مسعود بارزانی

سەرۆکی ھەریمی کوردستان – عێراق

ھەولێر

۵/گە ئاریزانی /۲۷۰۹ ی کوردی

۸/دي القعدة / ۱۴۳۰ ی کۆچی

۲۷/تشرینی یەكەمی /۲۰۰۹ ی زایینی

ئە ژمارە (۱۰۹) وەقائعی کوردستان (ئە ۲۰۱۰/۳/۱۵ بئاو کراوتەوہ

پاشکۆی ھەشتەم /

یاسای ھەموارکردنی ھەوتەمین یاسای ھەبژاردنی پەرلەمانی کوردستان ژمارە (۱) ی سائی ۱۹۹۲ یاسای

سەرۆکایەتی ھەریم

سەرۆک

بەناوی گەئەوہ

بەریار

ژمارە (۱۴) سائی ۲۰۱۳

یاسای هه مواری کردنی جهوتهمی یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان – عیراق

ژماره (۱) ی هه مواری کردنی سائی ۱۹۹۲

به پئی نه و دهسه ئاته ی نه برگه ی (۱) ی ماده ی (۱۰) ی (یاسای سه روکایه تی هه ریمی کوردستان – عیراق) ی ژماره (۱) ی سائی ۲۰۰۵ ی هه مواری کردنی پیمان دراوه ، به پائپشتی نه و یاسا کارییی هه په رله مانی کوردستان – عیراق کردویه تی نه دانیشتنی ژماره (۳۳) نه ۲۰۱۳/۶/۱۹ بریارماندا به ده کردنی :

یاسای ژماره (۱۵) ی سائی ۲۰۱۳

یاسای هه مواری جهوتهمی یاسای هه ئبژاردنی په رله مانی کوردستان – عیراق

ژماره (۱) ی سائی ۱۹۹۲ ی هه مواری کردنی

ماده ی یه که م :

(ماده ی دووم) ی یاسا که هه مواری ده کریت و به م شیوه ی خواره وه ده خویندریتته وه :
ماده ی دووم : هه ئبژاردنه کان به ده نگدانی نهینی راسته و خو به پئی سیستمی لیستی کراوه ی سنوردار نه نجام ده دریت .

ماده ی دووم :

برگه ی (یه که م) ی ماده ی (شه شه می دووباره) ی یاسا که هه مواری ده کریت و به م شیوه ی خواره وه ده خویندریتته وه :
ماده ی شه شه م (دووباره) :

یه که م : کو مسیون ی بائی سه ربه خو ی هه ئبژاردنه کان ده چیتته جیگه ی دهسته ی بائی هه ئبژاردنه کان ی په رله مانی کوردستان – عیراق که نه م یاسا یه دا هاتوو بو سه ربه رشتیکردنی هه ئبژاردنه کان ی په رله مان و به ریوه بردنی به پئی حوکه مانی برگه ی (۴) ی ماده ی (۲) ی یاسا کو مسیون ی بائی سه ربه خو ی هه ئبژاردنه کان ی ژماره (۱۱) ی سائی ۲۰۰۷ ، تاوه کو پیکهینانی دهسته ی بائی سه ربه خو ی هه ئبژاردن و را پرسی نه کوردستان – عیراقدا .

ماده ی سییه م :

(ماده ی جه قدم) ی یاسا که هه ئده وه شییندریتته وه .

ماده ی چواره م :

ماده ی (بیست و نویه م) ی یاسا که هه مواری ده کریت و به م شیوه ی خواره وه ده خویندریتته وه :
ماده ی بیست و نویه م :

یه که م : نه دوا ی دنیا بوون نه لیهاته یی ده نگدر ، نه وه ی هه نگری ره گه زنامه ی عیراقیه ، پسوونه ی ده نگدانی راده ست ده کریت و ناوی نیشانه ده کریت و بو پیگه ی دیاریکراو بو ده نگدان رینمای ی ده کریت .
دووم : ده نگدر بو ی هه یه ناوی یه کیک نه و قه واره سیاسیانه ی نه پسوونه ی ده نگدانا نووسراون نیشانه بکات و ناوی یه کیک نه پالیوراوانی هه مان قه واره نیشانه بکات یان ته نها قه واره سیاسییه که نیشان بکات .

سیبیه م : نه و دهنگدهری خویندنهوهو نووسین نازانیت بوی هه یه پشت ببه ستیت بهوهی دهستیشانی دهکات بو پرکردنهوهی پسوولهی دهنگدانه که .

چوارهم : نوینه رایه تیکردن له دهنگداندای ریگهی پینادریت .

ماددهی پینجه م :

(ماددهی سیبیه م) ی یاساکه هه موارد دهگریت و به م شیوهی خوارهوه ده خویندریتهوه :

ماددهی سیبیه م :

یه که م : سهروکی لیژنه ی بنکه ی هه لبرژاردن پاراستنی ریکارایی له بنکه که ی له نه ستو دهگریت ، وه بوی هه یه ته نه ا پشت ببه ستیت به پوکیسی خوچییه تی سه ر به وه زارهی ناوه خو له هه ریمداو نه و ریکارانه بگریته به ر که وا باش به ریوه چوونی هه لبرژاردنه کان و دروستیان مسوگه ر بکات .

دووه م : هیزه کانی ناسایشی ناوه خو و چه کداره کان بو یان نیه بچنه نیو بنکه کانی هه لبرژاردن ته نه ا له سه ر داواکاری سهروکی لیژنه وه نه بییت .

ماددهی شه شه م :

ماددهی (سی و پینجه م) ی یاساکه هه موارد دهگریت و به م شیوهی خوارهوه ده خویندریتهوه :

ماددهی سی و پینجه م :

لیژنه کانی بنکه کانی هه لبرژاردن هه لدهستن به ریگخستنی کونووسی واژوو کراو له لایهن خو یانه وه بو نه نجامه کانی دهنگدان و سه رجه م به لگه نامه تاییه ته کانی پروسه ی هه لبرژاردنی له گه لدا هاو پیچ دهگریت و له زه رفیکی داخراوی موکرراو به موهره که ی خو ی داده نریت بو سپاردنی له لای کومیسوئی بانای سه ر به خو ، و دانه یه کی کونووسی کوتایی که له لایهن نوینه رانی قه واره به شداربووه کانه وه واژوو کراوه ده دریته قه واره به شداربووه کانی هه لبرژاردن .

ماددهی هه وته م :

ماددهی (سی و شه شه م) ی یاساکه هه موارد دهگریت و به م شیوهی خوارهوه ده خویندریتهوه :

ماددهی سی و شه شه م :

یه که م : تیگرای هه لبرژاردن به پیی نه م میکانیزمه ی خوارهوه دیاری دهگریت :

۱- کو ی گشتی دهنگه دراوه دروسته کانی نه و پیکهاتانه ی له ماددهی (۳۶ دووباره) ی نه م یاسایه دا ناماژهیان بو کراوه دابه ش دهگریته سه ر ژماره ی نه و کورسیانه ی بو هر پیکهاته یه ک ته رخان کراوه بو دهره یانی تیگرایی هه لبرژاردن بوی .

۲- نه و دهنگانه ی ده مینه وه دابه ش دهگریته وه سه ر ژماره ی کورسیه کانی په رله مان پاش لی که مکردنه وه ی ژماره ی نه و کورسیانه ی له برگه ی (۱) ی سه روه ناماژهی بو کراوه ، بو دهره یانی تیگرای هه لبرژاردنی نه و قه وارانهی جوکه کانی ماددهی (۳۶ دووباره) ی نه م یاسایه نایانگریته وه .

دووه م : ژماره ی نه و کورسیانه ی که وا هر قه واره یه ک به دهستییه یناوه به پیی نه م میکانیزمه ی خوارهوه دیاری دهگریت :

۱- دابه شکردنی ئەو دەنگانەى هەر قەوارىيەك بە دەستپهینان بە سەر تپكرای هەلبژاردن ، كه به پىي برگهى (يه كه م)ى سەر هوه دەر هینراوه ، بو دیاریکردنی ژماره ی ئەو كورسیانەى قهواره په یوه ندار به دەستپهیناوه .
۲- له حاله تی دهستنه كه وتنى تپكرای هەلبژاردن له لایه ن هیچ قهوارىيەكى كیپركیكار له سەر ئەو كورسیانەى له مادده ی (۳۶ دووباره) نامازەیان بو كراوه ، ئەوا یهك كورسى ده به خشریته ئەو قهواره ییە كه وا زیاترین دەنگی له نیو پیکهاته كه دا هیناوه .

سپیه م : ئەو كورسیانەى له ئە نجامی دهستكه وتنى ماوه دەنگ كه نه گاته تپكرای هەلبژاردن به به تائی ده مینیتته وه ده بیته هی ئەو قهوارانەى كه وا زۆرترین ماوه دەنگیان بە دەستپهیناوه و به شیوه ییەكى یهك له دواى یهك .

مادده ی هه شتەم :

مادده ی (سى وحه وته م)ى یاسا كه هه موار ده كریت و به شیوه ی خواره وه ده خویندریته وه :
مادده ی سى وحه وته م :

یه كه م : ناوی پالیئوراوانی قهواره كه دووباره ریزبه ند ده كرینه وه به گویره ی ئەو دەنگانەى هەر یه كیكیان به دەستپهیناوه و كورسیه كانیان پى ده به خشریت سهره تا به وه ی به رزترین دەنگی به دەستپهیناوه تا وه كو دیاریکردنی سه رجه م ئەو كورسیانەى قهواره كه به دەستپهینان .

دووهم : له حاله تی نه هاتنه كایه ی ریژه ی ته رخانكراو بو نافرەتان كه له برگه ی (۱)ى مادده ی (۲۲)ى یاسا كه دا هاتوو ، ئەوا ژماره ی پپیوستی نافرەتان له نیوان ئەو براوانه ی له (یه كه م)ى سەر هوه نامازەیان بو كراوه به گویره ی ئەو دەنگانەى به دەستپهیناوه ، پپش ده خرین .
سپیه م :

۱- دهسته ی بائا ئەو ریژه سه دییه ی هەر قهوارىيەك به دەستپهیناوه و ئەو كورسیانەى په رله مانى كه بردویه تیه وه راده گه یه نییت .

۲- دهسته ی بائا ناوی براوه كانى ئەندامیتی په رله مانى كوردستان – عیراق راده گه یه نییت .

مادده ی نۆیه م :

له حاله تی به تالمانى هەر كورسیيەك ، ئەوا له لایه ن پالیئوراوانی ئەو قهواره ییەى خاوه ن كورسیه كه یه پر ده كریته وه ، ئەویش به به خشرینی به و پالیئوراوه ی زۆرترین دەنگی به دەستپهیناوه ، وه له حاله تی یه كسان بوونی دهنگه كانى پالیئوراواندا ئەوا پر كرده وه ی كورسیه به تاله كه به گویره ی ئەو له وهیه تی ریزبه ندی ناوه كان له لیسته بنه ره تیه كه وه ده بییت .

مادده ی ده یه م :

برگه ی (یه كه م) و (دووهم)ى مادده ی (شهست ویهك)ى یاسا كه هه ئده وه شینه وه .

مادده ی یازده یه م :

كار به هیچ ده قتیكى یاسایی یان بریاریكى ناكوك له گه ل حوكمه كانى ئەم یاسایه دا ناكریت .

مادده ی دوازده م :

پییوسته له سهر نه نجومه نی وهزیران و لایه نه په یوه نیدیاداره کان حوکه کانی نه م یاسایه جیبه جی بکه ن .

مادده ی سیزده م :

نه م یاسایه له ریکه وتی دهر چواندنی جیبه جی ده کریت و له روژنامه ی فه رمی (وه قایعی کوردستان) دا بلا و ده کریته وه

مسعود بارزانی

سه روکی هه ری می کوردستان

هویه پیوسته کاره کان

بو خوگو نجاندن له گه ل پیداو یستیه کانی سیسته می هه ئبژاردنی نویی په رنه مانی کوردستان – عیراق ، نه و ا نه م یاسایه دهر چویندرا .

هه ولیر

۲۰۱۳/۷/۳

له ژماره (۱۶۶) وه قانعی کوردستان) له ۲۰۱۳/۷/۱۱ بلا و کراوته وه

ناماده کردنی / مافناس سلیمان مسته فا حه سه ن

جیگری سه روکی نه نجومه نی کومسیاران